

Ya Mapolu En Surat Ni Pablu Ta Taga Korinto Kiden

Ya Gafu Na Suratin Yan

Ta mekaduwa na pangisaned nig Pablu ta damag ni Hesus a nagdulot kid ta ili na Korinto nga kadakalan na ili ta lugar na Giresya. A ya tolay kiden nga magyan ta Korinto a magge dipuru Hentil kid nga maguhohug ta agsitang na Giregu. Ammi itta hapa ya assang la na Hudyo, a kada Sabadu a makigimung kid ta kapilya da. A ta datang nig Pablu ikid ni Silas ta isin na ili a immange kid bit nakigimung ta kapilya na Hudyo kiden te kagitta da kid nga mangurug ta Namaratu, ammi aweda para nadangag ya damag ni Hesus. Am basam ya **Tarabaku Na Turin Kiden** kapitulo 18 a mabasam hapa ya pagpasyar nig Pablu ta isin na ili.

A gafu ta medyo nabayag ig Pablu ta isin a nangurug hapa ya kadwan kiden Hudyo te Hesus, ammi pake nagsoysoy ya kadwan, a yen ta nag-talekudan na kid nig Pablu petta ipadangag da ya damag ni Hesus ta Hentil kiden. A nangurug hapa ya pake addu tekid. A sangaw nagdulot ig Pablu ta kadwan kiden ili nga mangipadangag ta uhohug na Namaratu.

A ta gafan nig Pablu a timulyat hapa ya kadwan kiden mangituldu ta ili na Korinto, a yen hapa ya datang na dulay ta mangurug kiden ta iglesia, te nagkakattway kid na gafu ta mangituldu kiden tekid. A intu para dulay te aweda pake naurnos

ya paggagimung da. A ta nepakadamag ni Pablu ta kaddu na problema da a yen ta nagsurat tekid petta pake tabarangan na kid. A ya nesurat ni Pablu tekid a intu yan:

¹⁻³ Tekamuy ngamin nga iglesya na Namaratu ta ili na Korinto,

Ampade Dama tam Namaratu ikid ni Afu Hesus Kristu ya mangikallak tekamuy petta mappya kam la.

A ya nagsurat tekamuy a iyak, Pablu, nga pinatudunan na Namaratu ewan petta turin nak ni Hesus Kristu. A intu hapa kahulun ku i Sostinu nga takday kabagis na mangurug kiden. A ikamuy, kahkahulun, ya negitta na Namaratu ta tolay na kiden, te negungay na kam gafu ta pangurug muy te Hesus Kristu. A gafu ta tolay na kanan a nesipat kanan hapa ta ngamin kiden tolay na nga magdayaw te Afu Hesus ta ngamin kiden lugar, te intu hapa la ya dafu tam ngamin.

⁴ A am kada makimallakak ta Namaratu ewan a pake matalakak hapa tentu gafu tekamuy, kahkahulun, te nesipat na kanan ta allak na en gafu te Afu Hesus. ⁵⁻⁶ A matalakak hapa tentu gafu ta nepasikkal na tekamuy ya damag ni Afu Hesusen nga netuldu mi tekamuy. A gafu ta nedaggakam te Hesus a pinasinapan na kam hapa ta amu muy ikid na pakauhohug muy ta uhohug na en.

⁷ A awan mantu ta kurang na neatad Kahalwa na Namaratu ta pakapangwa muy, te malalaki kam la mangipaita ta ngamin kiden pakapangwa na Kahalwa na en addet ta lattog na Dafu tamen Hesus nga indagan tam. ⁸ A intu hapa la ya

mangpasikan tekamuy addet ta pagaddetan na, petta awan sangaw ta pangihuyan na tekamuy ta araw na lattog na tekitam. ⁹ A mekatalak hapa ya Namaratu nga mangpasikan tekamuy, te intu hapa la ya nangalap tekamuy petta mesipat kam ta Anak na en Jesus Kristu nga dafu tam.

Ya Itbarang Ni Pablu Ta Magkakattway Kiden

¹⁰ Itta hapa ya pakikekallak ku tekamuy, kahkahulun, gafu ta ngagan na Dafu tamewan Hesus, te mappya ta paggagittan muy ya nonot muy ikid na uholugan muy, petta awemuy mina magkakattway am awa magtatakday kam mina ta ngamin nonotan muy ikid na pagbabidan muy. ¹¹ Te ya nadamag ku teg Klowe gafu tekamuy a magkakattway kam kan gafu ta pagtatapil muy. ¹² A kuman na magtatapil kam, kunku, te ya uholug kan na kadwan a “**I Pablu ya dagdagan mi**,” kunda kan. A ya uholug kan na kadwan a “**I Apolos ya dagdagan mi**,” kunda kan. A ta kadwan paha a “**I Pedru ya dagdagan mi**,” kunda kan. A pahig na kadwan ta malmalalaki kid paha, te “**Intu la dagdagan mi i Hesus Kristu**,” kunda kan. ¹³ A kuman na napispissang mantu ya bari ni Afu Hesus gafu ta pagkakattway muy. Ammi i Pablu hud ya nagappa en nga nangikaru ta liwat muy? A i Pablu hud ya nesipatan muy tekamuyen nagzigut?

¹⁴⁻¹⁶ Matalakak te bakkan ta iyak ya nangzigut tekamuy, petta awan ta mangibar ta iyak ya nesipatan na ta nepagzigut na. Intu la amuk nga zinigut ku i Krispu ikid ni Gayus. Ay on,

zinigut ku hapa ig Istebanya ikid nga mamat-tama. Ammi maski kunna ten a bakkan ta iyak ya nesipatan da am awa i Afu Hesus. A awan ta amuk ta zinigut ku ta kadwan kiden. ¹⁷ Te bakkan ta yen ya pake nangidoban ni Hesus Kristu teyak petta mangzigutak ta tolay, te intu la patarabaku na teyak ya mangipadangag ta damag na nepangikaru ni Afu Hesus ta liwat tam kiden. A awek hapa pake inasinan ya paguhohug ku ta pangipadangag ku, talo am aweda pake nonotan ya pakapangwa na pasi ni Afu Hesus gafu ta kalalaki na paguhohug ku. ¹⁸ Te ya metawag kiden nga itta ta dalan na kaperdi da a idadula da ya bida na nepangikaru ni Hesus ta pasi na en, ammi tekitam nga itta ta dalan na pangikerutan na Namaratu a naparuba tanan ya pakapangwa na gafu ta pangurug tam ta bida na pasi ni Hesusen. ¹⁹ te ya uhohug na Namaratu ta lebru na en a

“Abakan ku ya kalalaki na masistema kiden, a melogot kid sangaw gafu ta sistema da,” kunna.

²⁰ A awan mantu ya pagkappyanan na kalalaki na masistema kiden, ikid na nakaadal kiden, ikid na malalaki kiden makidibati. Te ya kalalaki na Namaratu ewan a pinagbalin na ya kalalaki da ta awan ta kapkappyan, ²¹ petta bakkan ta kalalaki da en ya gafu na pakkamu da tentu. A gafu ta ilogot na kid na kalalaki da en a ikayat na Namaratu ta mekerutan kid mina gafu ta pangurug da ta ipadangag mi tekid. Ammi kadulayan na te pahig na kadwan ta awan ta kapkappyan na ipadangag mi. ²² Te ya Hudyo kiden a ipapilit da ta itta mina ya ipaita na Namaratu ta pakapangwa

na tekid petta kurugan da. A ya Giregu kiden hapa a intu la kurugan da ya megitta en ta amu da en. ²³ Ammi intu la ipadangag mi i Hesusen nga Mangikerutan tekitam gafu ta pagappa na en ta krus. A ya ipadangag mi en ya magpābbag ta nonot na Hudyo kiden, a pahig na Hentil kiden ta awan ta kwenta na. ²⁴ Ammi maski kunna ten a itta hala ya kappyanan na tekitam mangurug nga inalap na Namaratu nga Hudyo pase bakkanen ta Hudyo, te ya pasi ni Hesus ya pakkamun tam ta kalalaki na Namaratu ewan ikid na pakapangwa na en. ²⁵ A maski am idadula na tolay kiden ya damag na pangikaru ni Hesus ta liwat tam kiden a malmalalaki hala ya idadula da en ammi ta kalalaki da. A pahig da hapa ta makafuy ya Dyos nga ipadangag mi, ammi ya pahig da en ta makafuy a masmasikan haman ammi ta kasikan na tolay.

Ya Kasasaad Na Pinili Na Namaratu

²⁶ A yen mina nonotan muy, kahkahulun, ya kasasaad muy ta nepangalap na Namaratu teka-muy, te manmano tekamuy ya malalaki ta kuman na pangikwenta na tolay, a manmano tekamuy ya itta turay na, a manmano tekamuy ya anak na maba-nang. ²⁷ Ammi maski awan kan ta kalalaki muy ta kuman na pangikwenta na tolay a ikamuy hala ya pinili na Namaratu ewan, petta mamatan ya kadwan kiden nga pumahig ta itta ya kalalaki da. A pinili na ya makafuy petta mamatan ya masikan kiden. ²⁸ A maski ya awan kiden ta saad da nga idadula na kadwan kiden a yen kid ya pinili na Namaratu, petta imitta ya awan, a imawan

hana ya itta, ²⁹ pettam kumanen hana a awan pulus ta meparayag na tolay ta atubang na ewan. ³⁰ Ammi gafu ta kalalaki na en a nedagga na kitam te Hesus Kristu, petta intu ya kalalaki tam, te intu hana la ya nekwenta na Namaratu ta katunung tam, ikid na kappya tam, ikid na nepagpaga tam ta liwat tam kiden. ³¹ A yen ya gafu na uhohug na suraten ta

“Awetam mina dayawan ya bari tam, te intu mina dayawan tam ya Dafu tamewan gafu ta allak na tekitam,” kunna.

2

Ya Gagangay Na Pangipadangag Ni Pablu

¹ A ta kuman na iyaken, kahkahulun, teyaken umange nangipadangag ta damag na Namaratu tekamuy a awek naguhohug ta malalaki ikid na maumag na uhohug tekamuy, ² te ya itta en hana la ta nonot kin a awan ta takwan na pakolangan ku ta ipadangag ku tekamuy am bakkan te Hesusen ikid na nepasi na en ta krus gafu tekitam. ³ A teyaken nangituldu tekamuy a kuman na makafuyak, a medyo nagpapilpigak hana gafu ta burung ken ta paguhohug ku tekamuy. ⁴ A yen ta awek nakauhohug tekamuy ta malalaki na uhohug nga mangayayyaw tekamuy, te intu la nekatalak ku ya pakapangwa na Kahalwa na Namaratu petta intu hana la ya mangipasikkal ta uhohugan ku tekamuy, ⁵ pettam kumanen a bakkan mina ta kalalaki na tolay ya pangurugan tuy am awa pakapangwa na Namaratu ewan.

Ya Kalalaki Nga Iatad Na Kahalwa Na Namaratu

⁶ Ammi maski kunna ten a itta hala ya malalaki na bida nga ipadangag mi ta nagtuyag kiden nga mangurug, ammi bakkan ta kuman na gagangayen kalalaki na tolay, a bakkan hapa ta kuman na kalalaki na akkimohayan kiden nga magturay ta arawin yan, te maperdi kan sangaw ya pakapangwa da. ⁷ Ammi intu la ipadangag mi ya kalalaki na Namaratu nga awena naamu ta idi. Te ta kawan para la na ngamin kiden napadday a dana nanonot na ta ikallak na kitam, petta mesipat kitam ta kalalaki na en gafu ta pasi ni Hesus Kristu. ⁸ Ammi ya akkimohayan kiden nga anitu nga magturay ta arawin yan a aweda amu ya itta ta nonot na Namaratu, te am amu da mina a aweda mina nepapapasi ya Dafu tamewan nga sekalalaki, petta awena mina nagdulot na uray na Namaratu ewan. ⁹ Ammi ya uhohug na takdayen surat ta lebru na en a

“Addu ya neparan na Namaratu gafu ta mangidduk kiden tentu nga awena maita na tolay, ikid na aweda madangag, ikid na aweda manonot,”
kunna,

¹⁰ Te ya Kahalwa na Namaratu ya mangituldu ta neparan na en tekitam, te intu hapa la ya mangipakamu ta ngamin kiden nelemad na Namaratu.

¹¹ Ta kuman na ikitam tolay a awetam haman amu am anu ya itta ta nonot na kagitta tam tolay am aweda ibar tekitam. A kumanen hapa ta Namaratu, te awetam amu ya nonot na am bakkan ta Kahalwa na en ya mangipakamu ta nonot tam.

12 A bakkan mantu ta kuman na anitu ya mangituldu tekitam, te napasinapanān kitam hud la ta Kahalwa na Namaratu ewan, petta awetam mina makilavun ta kuman na awan kiden mangurug, am awa amu tam mina ya ngamin kiden neparan na Namaratu nga iatad na tekitam. **13** A yen hapa ya bidan mi tekamuy, ammi bakkan ta intu uho-hugan mi ya seasinen nga uho-hugan na malalaki kiden maguhohug, te intu la uho-hugan mi ya ituldu na Kahalwa na Namaratu tekami. A yen hapa ya ipasikkal mi ta ngamin kiden pagyanan na Kahalwa na en.

14 Ammi ya tolay kiden nga awan para la nauli ya nonot da a aweda kurugan ya ituldu na Kahalwa na Namaratu, te awan ta kwenta na tekid. A aweda hapa maawatan, te awena mabalin am awena iparikna na Kahalwa na Namaratu tekid. **15** Ammi ya tolayen nga pinasinapan na Kahalwa na Namaratu a marikna na ya ngamin gafu ta Kahalwa na Namaratu tentu. Ammi awan ta makarikna tentu, te ya uho-hug na suraten a

16 “Itta hud ya makkamu ta nonot na Namaratu, petta iparikna na mina tentu?”
kunna.

Ammi mabalin ta marikna tam ya nonot na te itta tekitam ya nonot ni Hesus Kristu.

3

Ya Pangihuya Ni Pablu Ta Pagkattway Da

1 Ammi teyaken nangituldu tekamuy, kahkahuluun, a kuman na awemuy haman negitta ta pinasinapan na Kahalwa na Namaratu, te kuman kam para la na abbing, te dagdagan muy haman ya

kuman na gagangay na awan kiden mangurug. ² A yen ta awek nepakan ya kuman na bilsag na uhohug na Namaratu tekamuy am awa gattak na la en, te kuman na awemuy para la makalintuk ta matuyag na bida. A maski ta ayanin awemuy para la malintuk, ³ te intu para la dagdagan muy ya kuman gagangayen nonot muy ta idi gafu ta magimpaspassil kam, ikid na magintaptapil kam. Parigan muy mantu la ya gagangay na awan kiden mangurug. ⁴ Te ya uhohug na takday a

“Awan ta takwan na ikayat ku mangituldu teyak am bakkan te Pablu,” kunna.

“I Apolos hapa ya ikayat ku,” kunna hapa na takday.

A megitta kam mantu ta kuman na awan kiden mangurug. ⁵ Ammi itta hud ya kwenta mi ni Apolos, te daddoban kami la na Namaratu ewan nga mangituldu tekamuy ikid na nangurugan muy te Afu Hesus, ammi intu la tinarabaku na tagtakday tekami ya kuman na nepatarabaku na Dafu tamen tekami. ⁶ Iyak ya kuman na nagsibug, ammi Namaratu hapa la ya nagpatuhu ikid na nagpadakal ta mula kiden. ⁷ A awan bale mantu am inya ya nagsibug, te Namaratu ewan hala ya mangpadakal ta mula kiden. ⁸ A kumanen naggitta hala ya nagsibug, ammi Namaratu hala ya nagsibug, te Namaratu ewan hala ya mangpadakal ta mula kiden. ⁹ Te ikami ni Apolos a maggitta kami nga magtarabaku ta patarabaku na Namaratu tekami, a ikamuy ya kuman na uma na.

Ya Keangarigan Na Mangurug Kiden

A ta kuman na takday para keangarigan a ikamuy hapa ya kuman na bali nga nepapatayuk na Namaratu. ¹⁰ A gafu ta pangpasikan na teyak a kuman nak hapa na malalaki na kalapintero nga mangitunglak ta kuman na arigi na bali na en, a ikamuy hapa sangaw ya mangibalin ta bali en. Ammi mappya ta pake appiyan na tagtakday tekamuy ya pangibalin na ta bali en, ¹¹ te awena mabalin ta talin na ya netunglak ken, te awan ta takwan na pakapatayukan na bali na Namaratu am bakkan la te Hesus Kristu. ¹²⁻¹³ A pake pilin muy mantu ya ibalin muy ta bali en, te maparuba sangaw ta afuyen talo am malogon maapang. Te am kuman na magdalikompormi na kayu ikid na hulu ikid na gahut ya ibalin muy a kenga sangaw ya ngamin nagbannagan muy. Ammi am kuman na balituk ikid na pirak ikid na mangina kiden batu ya ibalin muy a magnayun hala sangaw.

A pake mepasikkal mantu sangaw am anu ya tinarabaku na tagtakday tekitam nga mangurug. Te am ittan sangaw ya araw na datang ni Afu Hesus a ya kuman na afuy na en sangaw ya mangparuba ta ngamin tinarabaku tam, petta maita am itta ya kappyanan na ono awan. ¹⁴ A am angarigan ta awena maapang na tinarabaku tam ta pangparuba ni Afu Hesus a maatadan kitam hala sangaw ta sagolyat tam. ¹⁵ Ammi am kuman na maapang ya tinarabaku na kadwan a kenga mantu sangaw ya ngamin nagbannagan da, a magge mesipat kid hapa sangaw ta kaapang na tinarabaku da en, ammi melillik hala sangaw ya kahalwa da gafu ta pangurug da.

¹⁶ A yen mina ya nonotan muy, kahkahulun, te

ikamuy mangurug ya kuman na bali na Namaratu ewan, te magyan hala tekamuy ya Kahalwa na en. ¹⁷ Ammi am itta tekamuy ya kuman na mangtang pang ono mangkutkutet ta bali na en a Namaratu hapa sangaw ya mangpa-gang tentu, te neduma na ya bali na en petta magserbi tentu. A ikamuy ya nekwenta na ta bali na.

Ya Kakurugan Na Kalalaki

¹⁸ Awemuy mantu paayayyaw, kahkahulun, gafu ta kalalaki na sistema tuy, te am intu ikatalak tuy ya gagangayen sistema na tolay a mapmappya ta iwarad tuy petta kuman kam na makilavun, petta malalaki kam sangaw ta sistema na Namaratu ewan. ¹⁹ Te maski am anu ya kalalaki na sistema na tolay a awan ta kwenta na ta uray na Namaratu, te ya nebar na ta takdayen surat à

“Sikwatan na Namaratu ya malalaki kiden gafu ta sistema da en hapa la,” kunna.

²⁰ A ya uholug na takday ha na surat a

“Amu na Namaratu ya nonot na malalaki kiden, a awan kan ta kapkappyan na nonot da,” kunna.

²¹⁻²² A yen ta ibar ku tekamuy, kahkahulun, ta awan mina ta magparayag gafu ta pinili na en nga mangituldu tentu. Te maski am Pablu, ono Apolos, ono Pedru, a sa magserbi kami ngamin ta kuman na tagabu tuy. A maski am anu ya pinaratu na Namaratu ta paglelehutin a sa mesipat kam ta ngamin. Parefu kam seangat, a parefu kam sangaw masi. Sa mesipat kanan ta arawin yan, a kumanen hapa sangaw ta dumatang. ²³ Ammi

maski am kwa muy ya ngamin a kwa na kam ni Hesus, a kwa na Namaratu ewan i Hesusen.

4

¹ Mappya mantu, kahkahulun, ta ikwenta da kami ta daddoban la ni Hesus Kristu, te ikami ya nekatalak na nga mangipadangag ta awena en nepakamu na Namaratu ta popolu kiden dadagkal. ² A gafu ta nekatalak na kami a mappya mantu ta idulot mi la idulot ya ngamin patarabaku na tekami. ³ Ammi am takwan ya uray muy teyak a awek la burungan, te awan bale teyak am anu ya uray muy, kumanen hapa ta uray na kadwan kiden, te maski am inya na tolay a awan haman ta makkamu nga magimbestigar teyak, te awek hapa imbestigaran ya barikin. ⁴ Awan ta amuk ta pangilogot ku ta Namaratu, ammi maski kunna ten a bakkan ta yen ya mangibar ta kawan na liwat ku, te Namaratu la ya makkamu am kustu ya tarabakuken tentu ono awan. ⁵ Mappya mantu ta awetam ka-ma la padulayan ya ikattolay tam ta awena para la datang na Dafu tamewan, te am dumatang na a intu sangaw ya mangpalattog ta ngamin kiden melemad, a ibar na sangaw ya ngamin kiden razon na nonot tam. A yen sangaw ya pakadangag tam ta uray na Namaratu ta tagtakday tekitam.

Ya Pangihuya Ni Pablu Ta Pagparayag Da

⁶ A intu nabidak tekamuy, kahkahulun, ya gagangay mi ni Apolos, petta ikami mina ya parigan muy, petta intu la dagdagan muy ya kuman na nesurat ta lintigen, pettam kumanen a awemuy sangaw magparayag gafu ta pilin muy nga

mangituldu tekamuy. ⁷ Te itta hud ya katunungan muy nga mangidaduma ta tolay? A maski am itta ya amu muy nga awena amu na kadwan a bakkan hud ta Namaratu ewan ya nangiatad ta amu muy? A am kakurugan ta intu ya nagafun na a anu kawagan na mantu ta iparayag muy?

⁸ Kuga malalaki kam pon, te amu muy na ya ngamin, a awemuy masapul ya ituldu mi. Mappya te ittan tekamuy ya ngamin pakapangwa na Kahalwa na Namaratu, a napnapolu kanan ammi tekami nga magturay ta kuman na ari. A am kakurugan mina ta magturay kanan a matalakak hapa, te nabalin na mina ya pangituldu mi tekamuy a makipagturay kamin hapa tekamuy. ⁹ Ammi ta kakurugan a awena para la mabalin, te ikami nga turin ni Hesus a kuman na pinaakban na kami na Namaratu ammi ta kadwan kiden tolay, te nagbalin kamin haman ta kuman na nabalud kiden nga ipabuya da kapye da papasin, te maita haman na ngamin tolay kontodu anghel ya pagdakat na katolay mi. ¹⁰* Addet ta ayanin a kanayun makurang ya kanan mi ikid na inuman mi, a napisispang ya pagbarawasi mi, a napalpaluk kami, a awemi makaintak te awan ta kabukodan na pagdulotan mi. ¹¹ A mazigatan kami nga magapag ta magserbi tekami, te magbanbannag kami haman. A am itta ya mangigaged tekami a sagolyatan mi ta mappya. A am matapangan kami a attaman mi la. ¹² A am mapadpadulay kami a mappya la ya

---

* **4:10** Nauli ya katunud na bida kiden ta bersikulo 10 addet ta 13, petta matarus ya bida. Te ya bida ta bersikulo 10 ta kadwan kiden Bibliya a dumagdag ta bersikulo 12, a nagbalin ta bersikulo 13,

itabbag mi. Nagbalin kamin ta kuman na hugta na kadwan kiden tolay, te ikwenta da kami ta kuman na tapang na paglelehutin. ¹³ Awan kami kan ta nonot gafu ta pangipadangag mi ta damag ni Hesus, ammi mappya tekamuy te senonot kam de, te awan haman ta mangtapang tekamuy. Makafuy kami kan, ammi tekamuy a maturad kam de, ikid na madayawan kam, a ikami ya medadula.

¹⁴ A maski am isurat ku ya kumanin na uhohug tekamuy a awemuy mina pahig ta amāmatan ta kam, te tabarangan ta kam la gafu ta ānāk ta kanan nga iddukan ku. ¹⁵ Te maski am addu ya mangituldu tekamuy a iyak hapa la ya nekwenta ta dama moy, te nagbalin kam ta kuman na ānāk ku kiden gafu ta pangurug moy ta damag ni Hesus Kristu nga nepadangag ku tekamuy. ¹⁶ A ikayat ku mantu ta makigitta kam teyak. ¹⁷ A yen ta dinob kun i Timotyo nga mangituldu tekamuy, te intu hapa ya kuman na anak kin nga iddukan ku ikid na ikatalak ku gafu ta pangurug na te Afu Hesus. A ibar na ha sangaw tekamuy ya ngamin kiden gagangay na tarabakuk ikid na pangurug ku te Hesus ta kuman na itulduk ta ngamin kiden mangurug ta ngamin eyan ku.

¹⁸ Ammi ya kadwan kidina tekamuy a nagparayag kid na, te ibar da kan ta awek maturad nga magtoli umatubang tekid. ¹⁹ Ammi eyak hala sina ta mavit am ituluk ni Afu Hesus, a pasikkalan ku sangaw am itta ya makkwa na magparayag kidina nga megitta ta uhohugan da. ²⁰ Te am kakurugan ta nesipat kid na hapa ta pangikerutan na Namaratu a bakkan mina ta uhohug da la

ya mangpasikkal am awa tarabaku da en gafu ta pakapangwa na Namaratuk tekid. ²¹ A ikamuy mantu ya mangnonot am imanu sangaw ya paguhohug ku ta datang ku tekamuy, te am usutān muy la ya kuman na parayag muyen a mappya sangaw ta ihuya ta kam. Ammi am nagbabawi kanan a maita muy sangaw ya pangidduk ku tekamuy ikid na kasippat na nonot kin.

5

Ya Pangihuya Ni Pablu Ta Pagkillu Na Nonot Da

¹ A ya takday para na dulay nga nadamag ku tekamuy a ya kagitta muyen mangurug ya mangdorug kan ta bakkanen ta atawa na. Ammi pake kaamamatan para ya liwat na te intu kan kadallawan na ya atawa na dama na en. Addu ya mangadallaw ta awan kiden mangurug, ammi awan para ta nadangag ku tekid nga mangadallaw ta atawa na dama na ta kuman na itta en tekamuy. ² A anu haman ta iparayag muy para la ya pangurug muy am ituluk muy la ta makigimung tekamuy ya mangadallaw? Mapmappya hud la ta magdamdam kam mina, a dugiman muy mina ya nakaliwatina nga makigimung tekamuy. ³⁻⁵ A maski am awanak tekamuy a kuman na itta yak hala tekamuy gafu ta pakimallak ta kam. A gafu ta pinatudunan nak hapa ni Afu Hesus a uray kun ta pa-gangan muy mina ya nakaliwatina. Te am nagkakampat kanan sangaw a itta yak hapa tekamuy gafu ta pakapangwa ni Afu Hesus, a yen ta ibar ku tekamuy ta ituluk muy ya nakaliwatina te

Satanas petta pagzigātan na ya bari na en, talo am magbabawi sangaw, pettam kumanen a mekerutan sangaw ya kahalwa na en ta araw na datang ni Afu Hesus.

⁶ Awan mantu ta kapkappyan na parayag muy am itta para la ya dulay tekamuy. Awemuy hud manonot ta am tagorayan muy la ya dulay na tarabaku ta makigimung kidina tekamuy a umalasig hala sangaw tekamuy ngamin.

⁷ Mappya mantu ta azin muy ya dulayen tekamuy, petta awan sangaw ta pakadulayan muy. Te yen ta neatang ni Hesus ya bari na en gafu tekitam, petta sa mabaggawan kitam ta kadulay tam. ⁸ A mappya mantu ta am kada maggagimung kitam a pake nonotan tam ya nepangikaru ni Afu Hesus ta liwat tam kiden, a awetam tagorayan ya dulay ta pakikahulun tam, te mappya hud la ta pagtalekudan tam ya dana en gagangay tam, petta mangdayaw kitam ta matunung ikid na mappya na nonot.

⁹ Nonotan muy mina ya nesurat ku tekamuy ta idi, te "**Awemuy la makikahulun ta toluyen nga mangadallaw**," kunku paen. ¹⁰⁻¹¹ Ammi bakkan ta intu bidan ku ya awan kiden mangurug, am awa kagitta muyen mangurug nga magliwat. Te am intu mina lillikan muy ya ngamin kiden mangadallaw ikid na maginggum, ikid na magtakaw, ikid na makimallak ta takwan na dyos a masapul mantu ta e kam ta awan ta totolay. Ammi intu hud la bidan ku ya kagitta muyen mangurug nga magliwat, te maski am mangadallaw ono maginggum, ono makipagdayaw ta takwan, ono mamadpadulay, ono magillaw, ono magtakaw a

awemuy la sumisi-ged tentu, ikid na awemuy makikkanan tentu. ¹²⁻¹³ Ammi ya awan kiden mesipat ta pangurug tam a bakkan haman ta iyen kid ya pa-gangan tam, te Namaratu hala sangaw ya makkamu ta isina kid. Ammi ya mesipat kiden tekamuy ta paggagimungan a mappya ta yana kid ya pa-gangan muy am dulay ya tarabakun da. Yen ta dugiman muy mina ya nakaliwaten nga kinan ku petta awena mesipat tekamuy.

6

Ya Tabarang Ni Pablu Ta Mangidarum

¹ A itta hapa ya tabarang ku tekamuy gafu ta pangidarum muy. Te am itta kan ya pangpaliwatan muy ta kabagis muy a idarum muy kan. Ammi anu kawagan na ta emmuy idarum ya kabagis muyen ta atubang na awan kiden mangurug? Mappya mina ta kagitta muy kiden mangurug ya makkamu magimbestigar tentu, ikid na magnonot ta pangpa-gang da tentu. ² Awemuy panaw amu ta ikitam nga tolay na Namaratu ya kauffunan na sangaw nga mangibbal ta ngamin kiden tolay ta paglelehutin? A am amu tanan sangaw ya mangibbal ta ngamin tolay a awan hud ta amu muy petta ikamuy sangaw ya magimbestigar ta assang la na problema muy? ³ A awemuy de amu ta ikitam hapa sangaw ya magimbestigar ta anghel kiden ta langit? A awetam hud mantu amu ya magimbestigar ta ikattolay tam ta lutakin? ⁴ Am itta mantu ya magpaimbestigar ta kabagis na en a aweda mina ange ta atubang na awan kiden megitta ta nonot muy. ⁵ A bidan ku ya kumanin

tekamuy petta mamat kam mina, te awan hud ta senonot tekamuy nga makkamu magimbestigar ta pagtatapilān na magkakabagis? ⁶ Ammi ta kuman na ikamuyina a idarum na takday ya kabagis na en, a pake dulay para te idarum na ta atubang na awan mangurug. ⁷ Ammi maski am inya sangaw tekamuy ya mangabak ta idarum na en a dana naabak haman gafu ta nedarum na ya kabagis na en. Mapmappya mina ta attaman muy la ya mamaddayen ta dulay ikid na magdarogas tekamuy ammi ta sakā mamadday kam hapa ta dulay. ⁸ Ammi ta kuman na ikamuyina a magliwat kam haman ta kadwan kidina tekamuy, a darogasan muy kid hapa maski am kagitta muy kiden mangurug?

⁹ Kuman na awemuy de manonot ta maski am inya ya mamadday ta dulay a awena sangaw mesipat ta pangikerutan na Namaratu. A awemuy mantu paayayyaw, te addu sangaw ya madugiman. Te ya magatattug, ikid na makipagkultu ta sinang tolay, ikid na mangadallaw, ikid na bakla, ¹⁰ ikid na magtakaw, ikid na maginggum, ikid na magillaw, ikid na mamadpadulay, ikid na tulisan, a awan sangaw tekid ta mesipat ta pangikerutan na Namaratu ewan. ¹¹ Kumanen haman ya gagangay na kadwan kiden tekamuy ta idi. Ammi tekamuyen nagzigut a nedagga kam te Afu Hesus gafu ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu, a nekwenta na Namaratu ta matunung kam na tolay. A takwan na mantu ya kasasaad muy, te binaggawan na kam ni Afu Hesus ta liwat muy kiden, a negungay na kam ta dulayen ta paglelehutin.

Ya Pagserbi Na Bari Tam Kiden

¹² Gafu ta inubadan na kitam na Namaratu a “**Mabalin mantu ta kwan ku la ya ngamin ikayat ku**,” itta ya kumin. Ammi bakkan haman ta kappyanan tam ya ngamin ikayat tam. A maski am awan ta mehangat teyak a awek ikayat megalut maski ta awanen mehangat teyak. ¹³ Ta kuman na uray na kadwan a awan kan ta ihangat na Namaratu nga kanan tam, te pinadday na kan ya sirat tam nga makagiling ta ngamin ikayat tam nga kanan. A gagangay kan ta kunna ten, te awena kan magnayun na sirat tam ikid na kanan tam, te paggittan na kid sangaw azin na Namaratu. A yen hapa ya razon da ta pangadallawa. Ammi killu ya razon da, te bakkan haman ta iyen ya nepamadday na Namaratu ta bari tam petta kadallawan tam ya ngamin karagatan na bari tam, te gagangay ta magserbi kid mina te Afu Hesus, a i Hesus hapa ya magserbi ta bari tam kiden, petta matolay kitam sangaw. ¹⁴ Te maski am masi kitam a tolayan na kitam hala na Namaratu ewan ta pakapangwa na en ta kuman na nepangtolay na te Afu Hesus.

¹⁵ Kuman na awemuy de manonot ta pinakabari ni Hesus Kristu ya bari tam kiden. A mappya hud ta igungay tam ya bari tam tentu petta idagga tam ta bari na makikadallawen? Madi haman. ¹⁶ Te am makidagga ya tolay ta akikadallawen a mekwenta kid na ta tatakday la na bari. Te ya uhohug na Namaratu ta lebru na en a

**“Am nagatawan ya lalaki en ikid na babbayen
a mekwenta kid na ta tatakday la na”**

bari," kunna.

¹⁷ Ammi ikitam nga nesipat te Afu Hesus a nedagga hapa ya kahalwa na ta kahalwa tam. ¹⁸ A mappya mantu ta adayunan muy ya makidorug ta awemuy atawa, te maski am anu ya pagliwatān na tolay fwera la ta pangadallaw na a awena mazigman na bari na. Ammi ya makidorug ta awena en atawa a pagliwatān na hapa la ya bari na en, ¹⁹ te nonotan muy yan: ya bari muy kidina ya kuman na bali na Kahalwa na Namaratu, te nesipat na ya Kahalwa na tekamuy petta pagyanan na kam. ²⁰ A bakkan mantu ta kwa tam ya bari tam, te ginātāng na haman na Namaratu, te nekaru na kitam ta nepangsaka ni Afu Hesus tekitam. Mappya mantu ta Namaratu ya madayawan gafu ta tarabaku na bari tam kidin.

7

Ya Ituldu Ni Pablu Ta Nagatawa

¹ A ta ayanin a tabbagan ku hapa ya pohut muyen nga nesurat muy teyak. "**Mapmappya de ta awena pulus makidorug na lalaki ta atawa na en?**" kummuy. ² Ammi am gagangay ta kunna ten a awena hud sangaw ange makidorug ta bakkanen ta atawa na? A mapmappya mantu ta itta ya atawa na tagtakday lalaki, a kumanen hapa ta tagtakday babbay. ³ A mappya hapa ta iatad na babbayen ya katunungan na lalaki en, a kumanen hapa ta lalaki en. ⁴ Te ya babbayen a bakkan la tentu ya makākwa ta bari na en am awa atawa na en hapa, a bakkan hapa ta lalaki en ya makākwa ta bari na en am awa babbayen hapa. ⁵ A maski am bagu nagatawa ono am nabayag na

nga nagatawa a aweda mina iituk ya bari da ta atawa da. Ammi am ikayat muy ta immangan muy bit la ya pagdorug muy petta mapmappya ya pakatagop muy ta pakimallak muy a mabalin hapa am naggitta ya nonot muy. Ammi mappya hapa ta awemuy pabayagan ya awemuy pagdorug talo am paruban na kam ni Satanas a e kam makidorug ta takwan gafu ta awemuy pakaguwad ta bari muy. ⁶ Ammi maski ibar ku yan tekamuy a bakkan haman ta kuman na pakkwa na Namaratu tekamuy, ammi ibar ku la ya kuman na mappya ta uray kin hapa la. ⁷ Pake ikayat ku ta megitta mina ya ngamin tolay teyak nga awan maglahām, ammi amuk hapa ta magdaduma ya neatad na Namaratu ta tagtakday tolay.

⁸ A ya uray ku hapa ta awan kiden ta atawa ikid na balu kiden a mappya am idulot da mina ya awan mangatawa ta kuman na iyak. ⁹ Ammi am aweda maguwad ya bari da a mapmappya mantu ta makiatawa ya babbay, a mangatawa hapa ya lalaki, te mapmappya ta itta ya atawa da ammi ta umalzub ya pagattug da.

¹⁰⁻¹¹ A itta hapa ya ibar ku ta nagatawa kiden, ammi bakkan la teyak ya nagafun na, te dana nebar ni Afu Hesus, te intu nebar na ta awena mina makigungay na babbay ta atawa na en, kumanen hapa ta lalaki en. Ammi am angarigan ta dana negungay a mappya ta awena ha sangaw makiatawa, ammi am ikayat na makiatawa a mappya ta makikappya ta dana en atawa na.

¹²⁻¹³ A ya ibar ku ta kadwan kiden tekamuy a uray ku la, te awan ta amuk nga nebar ni Afu Hesus. Te am angarigan ta itta tekamuy ya

dana nagatawa ta awan mangurug a awena mina makigungay tentu am ikayat na la makidagga na awanen mangurug. ¹⁴ Te ya awanen mangurug a mesipat hapa ta bendisyon na Namaratu ta pagatawa da gafu ta atawa na en mangurug. Te am bakkan mina ta kunna ten a awena mina mesipat na anak da kiden ta bendisyon na Namaratu, ammi ta kakurugen a mesipat kid hala. ¹⁵ Ammi am angarigan ta ikayat na awanen mangurug ya makigungay ta atawa na en mangurug a pagurayan na la ten, te am kunna ten ya ikayat na a maubadan mantu ya mangurugen ta pagatawa da, ammi ikayat na Namaratu ta magmappya kid mina. ¹⁶ Te am babbayen ya mangurug a nonotan na mina ya atawa na en talo am mekerutan hapa sangaw gafu tentu, a kumanen hapa ta lalaki en.

Ya Metabarang Ta Mangpauli Ta Kasasaad Da

¹⁷ Mappya mantu ta am anu ya kasasaad na tagtakday mangurug ta nepangalap na Namaratu tentu a awena mina pagtalekudan ya kasasaad na en nga neatad na Namaratu tentu, te yen ya itulduk ta ngamin kiden paggagimungan na mangurug. ¹⁸ A am angarigan mantu ta Hudyo ka gafu ta kabanggit mu a awem pagtalekudan ya kaHudyom. A am bakkan ka ta Hudyo gafu ta awem nabanggit a awem pahig ta mabanggit ka mina petta magbalin ka ta Hudyo. ¹⁹ Te awan ta kwenta na kabanggit mu, ono kawan na kabanggit mu, te intu la mekwenta ya pangurug tam ta patarabaku na Namaratu tekitam. ²⁰ A maski am anu ya gagangayen tarabaku na tagtakday tekamuy ta nepangalap na Namaratu tekamuy a

idulot muy la ten. ²¹ Te am dana tagabu kan ta nepangalap na Namaratu teko a makitagabu ka la. Ammi am pagurayan na ka na dafumen a maguray kan hapa. ²² Te maski am makitagabu ka ta tolay a inubadan na ka ni Afu Hesus ta pakitagabum ta dulay. Ammi ya awanen nakitagabu ta tolay ta nepangalap na Namaratu tentu a nagbalin hala ta kuman na tagabu ni Afu Hesus. ²³ A gafu ta mangina ya nepangsaka ni Afu Hesus tekamuy a bakkan mina ta tolay ya pakitagabun muy am awa Namaratu ewan. ²⁴ A maski am anu ya kasasaad muy ta nepangalap na Namaratu tekamuy a yen la ya idulot muy ta kuman na pakitagabu muy ta Namaratu ewan.

Ya Ituldu Na Ta Awan Kiden Nagatawa

²⁵ A ta ayanin a tabbagan ku hapa ya pohut muyen gafu ta awan kiden ta atawa. Awan ta amuk nga nebar ni Afu Hesus, ammi ibar ku la ya uray kin, te mekatalak hapa ya itulduk tekamuy gafu ta panguffun ni Afu Hesus teyak. ²⁶ A ta kuman na uray kin, gafu ta ittan ya zigat tam, a mappya ta idulot na tagtakday mangurug ya kasasaad na en. ²⁷ Te am itta ya atawa na a awena mina igungay, a am awan ta atawa na a awena mina magapag ta atawa na. ²⁸ Ammi am ikayat na mangatawa a awan ta liwat na, kumanen hapa ta babbay, ammi itta hala sangaw ya zigat da nga mehulun ta pagatawa da, a yen ta ilillik ta kam mina ta zigat. ²⁹ A ya ikayat ku uhohugan ta isin, kahkahulun, a tanagay na ya pagaddetan na arawin yan, a assang la ya araw tam. A ya seatawa en a mappya ta apolu nonotan na ya ikayat na

Namaratu ta kuman na awanen ta atawa. ³⁰ A ya magdamdamen hapa a apolu nonotan na mina ya ikayat na Namaratu ta kuman na awanen ta damdam. A ya magayayaten a kuman na awanen ta pagayayat na. A ya aggātāngen hapa a awena mina pakolangan ya ginatang na en. ³¹ A kumanen hapa ta ngamin kiden magserbi tekitam ta lutakin, te tanagay kid na imawan.

³² Ikayat ku mantu ta awan ta pakapoyungan muy, te ya lalaki en nga awan ta atawa na a awan ta nonotan na am bakkan la ta patarabaku ni Afu Hesus tentu, petta matalak hapa tentu. ³³ Ammi ya seatawa en a addu ya nonotan na ta magserbi tekid ta pagkatolay da, petta mamamallak na ya atawa na en. ³⁴ A yen ta nagkattway ya nonot na, te duwa ya pakolangan na. Kumanen hapa ta babbay, te ya awanen ta atawa a nonotan na ya ikayat ni Afu Hesus petta intu la tatakday ya pagserbin na bari na ikid na angat na. Ammi ya babbayen nga seatawa a addu hapa ya nonotan na ta magserbi tekid ta pagkatolay da, petta mamamallak na ya atawa na en. ³⁵ A maski bidan ku yan tekamuy a awena ta ihangat ku ya pangatawa na lalaki ikid na pakiatawa na babbay, ammi uffunan ta kam la ta kappyanan muy, petta awan mina ta pakatabtabangan muy ta pangurug muy te Afu Hesus.

³⁶ A am angarigan ta itta ya balatang nga awena pakiatawan na dadagkal na kiden, otturu nonotan da sangaw ta aweda mina ihangat, a mappya hapa am pakiatawan da, te awena dulay. ³⁷ Ammi am awena ikayat makiatawa na balatangen, a kumanen hapa ya nonot na dadagkal na

kiden gafu ta awan ta mangipersa tekid, a mappya hapa am aweda pakiatawan ya balatang da en. ³⁸ Mappya mantu am makiatawa, a kumanen hapa am awena makiatawa.

³⁹ A ya babbayen nga seatawa a dulay am makiungay ta atawa na en, te mappya ta idulot da ya pagatawa da addet ta masi ya takday tekid. Ammi am nasin ya lalaki en a mabalin ta makiatawa ha ya babbayen ta ikayat na, ammi mappya ta intu atawan na ya kagitta na en mangurug te Afu Hesus. ⁴⁰ Ammi ta kuman na uray ku a dakdakal para ya talak na am awenan makiatawa. A kustu hapa de ya uray kin te itta hapa ya Kahalwa na Namaratu teyak nga mangpanonot.

8

Ya Metuldu Gafu Ta Kanan Nga Neatang

¹ A ta ayanin a tabbagan ku hapa ya uhohug muyen gafu ta pangan muy ta neatang da ta sinang dyos kiden. “**Awan ta dulay am mangan kami, te sa amu tam haman ta tulad ya atan-gan da kiden,**” kummuy. A kakurugan yana, ammi bakkan haman ta amu tamen ya mangatad ta kappyanan na kadwan kiden kabagis tam nga makurang ya amu da, te mapmappya ta nonotan tam ya pangidduk tam tekid. Te am intu la ikatalak tam ya amu tam a yen sangaw ya gafu na parayag tam. Ammi ya pangidduk tam ta kabagis tam kiden ya mangpasikan ta pangurug da. ² Am itta ya magparayag gafu ta amu na a makurang mantu ya amu na. ³ Ammi am itta ya mangidduk a kakurugan ta itta ya amu na.

⁴ A ya ikayat ku uhohugan tekamuy gafu ta pangan muy ta neatang da ta sinang dyos kiden a amu tam ta tulad ya sinang dyos da kiden, te tatakday la ya Dyos. ⁵⁻⁶ A maski am addu kan ya dyos ta langit ikid na lutakin nga ibar na kadwan kiden tolay ta dafu da a tekitam mangurug a amu tam ta tatakday la ya Dyos, a intu hala ya Dama tam nga makkamu ta ngamin, a ikitam ya magserbi tentu. A amu tam hapa ta tatakday la ya dafu tamewan nga Hesus Kristu, te intu ya pinagpadday na Namaratu ta ngamin, a matolay kitam hapa gafu tentu.

⁷ Ammi maski kunna ten a awena para la netug na kadwan kiden mangurug ya kuman na amu tam, te pahig da para la ta kakurugan ya sinang dyos kiden gafu ta napenam kid ta idi nga nangan ta atang. A am mehulun kid hapa nga makikkan ta neatang gafu tekamuy a aweda ikwenta ta gagangay la na igupan am awa nonotan da hud la ta atang, a intu la nonotan da ya pagliwat da ta Namaratu, te medyo makafuy para la ya pangurug da. ⁸ Ammi awek ibar ta matalak ya Namaratu tekitam gafu ta kanan tam, te awan bale tentu am anu ya kanan tam. Te maski am mangan kitam mina ta neatang a bakkan ta iyen ya pangkatupagan na tekitam. A am awetam mangan a bakkan hapa ta iyen ya pangsagolyatan na tekitam.

⁹ Ammi maski kunna ten a mappya ta pake nonotan muy ya kwammuy talo am magama-mangaw sangaw ya makafuyen mangurug gafu tekamuy. ¹⁰ Te am angarigan ta itta ya agagayan da tekamuy ta kapilya na sinang dyos da petta makikkan ka tekid a mabalin ta maita na

ka sangaw na takday kabagis mu nga makafuy mangurug. A gafu ta iko ya takday makkamu ta ngamin kappyanan, a tumurad hapa sangaw ange makikkan tekamuy ta neatang maski am pahig na ta dulay. ¹¹ A gafu ta amumen a pinerdim ya nonot na kabagis men nga nekerutan ni Hesus Kristu, te tumurad magliwat gafu teko. ¹² A gafu ta pinerdim ya nonot na kabagis men nga makafuy a nakaliwat kan tentu, otturu nakaliwat kan hapa te Hesus. ¹³ Am mabalin mantu ta tumurad magliwat ya kabagis ku gafu ta kanan ku a awek na mantu mangan ta neatang, petta bakkan ta iyak ya gafu na pagliwat na.

9

I Pablu Mina Ya Parigan Da

¹ Ammi anu haman ta kunna ten ya nonot ku? Awenak hud inubadan ni Afu Hesus petta magurayak mina ta ngamin ikayat ku? A bakkankhud ta turin ni Afu Hesus? A awena hud nakipaita ni Hesus teyak ta kabalinan na pasi na? A bakkanhud ta ikamuy ya pakaitan ta tarabakuk gafu ta panguffun ni Afu Hesus teyak? ² A maski am awena ibosag na kadwan ta turin nak ni Afu Hesus a dana amu muy, te iyak ya gafu na pangurug muy tentu, a ikamuy mantu ya pakaitan ta turin nak. ³ Ammi gafu ta itta tekamuy ya awan mangurug ta turin nak a imbestigaran dak. A yen ta pake ipasikkal ku, petta nonotan da mina.

⁴ Pahig muy de ta awan ta turay ku gafu ta awek nikitandan tekamuy. Ammi maski kunna ten a awan hud ta katunungan mi ni Barnabas

nga mangibar ta pagtolay mi gafu ta bannag mi ta ituldu mi kiden? ⁵ A awan hud ta katunungan mi nga mangihulun ta atawa mi ta kuman ni. Pedru ikid na kadwan kiden turin ni Hesus ikid na kabagis na kiden, petta mesipat kid hapa tekami? ⁶ A pahig muy de ta magbannag kami ni Barnabas ta takwan na tarabaku gafu ta awan ta katunungan mi nga makitandan ta ituldu mi kiden. ⁷ Ammi am itta ya magserbi ta kadwan a awan hud ta katunungan na nga mangibar ta iuffun na tentu? Ya suddalu en hud ya makkamu nga magpaga ta armas na kiden? A awena hud mabalin ta magkakkap ya nagsmula en ta nemula na en? A am magtaron ta kalding awena hud kakkapan ya gattak na en? ⁸⁻⁹ Ammi bakkan la ta gagangay na tolay ya mangipasikkal ta isin, te dana yen haman ya netuldu na Namaratu ta lintig na en nga nepesurat na te Moses;

“Am pagaggikan muy ya anwang muy a awe-muy busalan, petta makakan hapa,”
kunna paen.

Ammi bakkan ta intu la bidan na ya kappyanan na anwang, ¹⁰ am awa kappyanan na tolay hapa. A nepesurat na yan gafu ta pangkenga na tekami nga ange mangipadangag ikid na mangituldu ta uhohug na en. Te gagangay ta ikatalak mi hapa ya meatad tekami gafu ta bannag mi ta kuman na ange kiden magaradu ikid na maggapas.

¹¹ Ikami mantu ya kuman na nangimula ta uhohug na Namaratu tekamuy, te pagkappyanan na kahalwa muy. A madi hud am mesipat kami hapa

tekamuy ta pagkappyanan na bari mi? ¹²*Intu mina pagnonotan muy ya magtaron kiden ta simbaan na Namaratu ta idi, te nesipat kid nangan ta neatad na tolay kiden ta simbaanen. A ya nangatang kiden hapa ta agyan na simbaanen a nangan kid hapa ta nepeatang na tolay kiden tekid. ¹³A kumanen hapa tekami nga mangipadangag ta damag ni Hesus, te nebar na ta pagtolayan mi mina ya pangipadangag mi. ¹⁴Te maski am itta ya gatut muy ta mappya ta kadwan kiden mangituldu tekamuy a dakdakal para tekami. Ammi maski kunna ten awemi haman ibar ta mauffunan da kami mina, te mapmappya ta attaman mi ya zigat mi nga magapag ta magserbi tekami, petta awan ta nonotan na tolay kiden nga magpabbag ta damag ni Hesus nga ipadangag mi tekid.

¹⁵A yen mina ya nonotan muy, te maski am itta mina ya kesipatan ku tekamuy a awek la ibar. A bakkan ta iyen ya pagsurat ku tekamuy ta ayanin petta itta mina ya iatad muy teyak, te mapmappya ta masi yak mina ta bisin ammi ta patandanak nga mangipadangag ta damag ni Hesus. Te am patandanak mina a kuman na awan sangaw ta meparayag ku. ¹⁶Te maski am ipadangag ku ya damag ni Hesus a awena mabalin ta yen ya iparayag ku, te yen haman ya kuman na gatut ku tentu, a kakallakak na sangaw am awek ipadangag ya nebar na en teyak. ¹⁷Am angarigan ta dana uray ku mina nga ange mangipadangag a mabalin ta indagan ku ya metandan teyak. Ammi bakkan

---

* **9:12** Ya bida ta bersikulo 12 ta kadwan kiden Bibliya a yen ya nagbalin ta bersikulo 14 ta isin petta matarus ya bida.

haman ta kunna ten te itta haman ya gatut ku ta nangikerutan teyak, a mappya mantu ta idulot ku ya nekatalak na en teyak. ¹⁸ Anu mantu ya sagolyat ku? Intu la sagolyat ku ya talak ku gafu ta awek ipapaga ya pangipadangag ku ta damag ni Hesus, a yen ta awek mangibar ta meatad teyak gafu ta pangipadangag ku.

¹⁹ A maski am awan ta tolay nga mangpatagabu teyak a kuman na makitagabu yak hala ta ngamin tolay talo am itta ya maagagay ku tekid nga dumagdag te Afu Hesus. ²⁰ Te am itta yak ta kagittak kiden nga Hudyo a dagdagan ku hapa ya gagangay da kiden. A kurugan ku hapa ya lintig da kiden nga nesirak ni mina Moses tekid, petta mayat kid hapa magdangag ta ipadangag ku tekid. Ammi maski kurugan ku ya lintig da a bakkan ta yen ya ikatalak ku ta mangtolay teyak. ²¹ A am itta yak hapa ta Hentil kiden nga awan makkamu ta lintig na Hudyo kiden a makigitta yak hapa tekid, talo am itta hapa ya mapadagdag ku tekid. Ammi awek dumagdag ta pagsoysoy da ta Namaratu, te kanayun kurugan ku ya patarabaku ni Afu Hesus teyak. ²² A am itta yak ta mangurug kiden nga medyo killu para la ya pangurug da a igittak hapa ya barik tekid, petta malogon kid hapa magdangag ta itulduk tekid. Te maski am anu ya gagangay na tolay a igittak la ya barik tekid talo am mekerutan kid mina gafu ta ipaitak tekid. ²³ A yen ta kanayun nonotan ku am anu ya megitta ta damag ni Hesus, petta mesipatak hapa ta pagkappyanan na ipadangag ken ta kadwan kiden.

²⁴ Pake nonotan muy mina ya gagangay na

magkainnabak kiden nga magbilag, te maski am sa magbilag kid a ya mangabaken la ya maatadan ta sagolyat. A kumanen hapa mina tekamuy, te mappya ta pake ikakinan muy ya mangidulot ta pangurug muy petta itta hapa sangaw ya sagolyat muy. ²⁵ Te am magtrening ya magbilag kiden a azin da ya ngamin kiden dulay nga magpaka-fuy ta bari da. A addu hapa ya attaman da ta mazigat, petta maatadan kid sangaw ta barobu na mangabak. Ammi intu la sagolyat da ya don na lanut nga magkatang sangaw. Ammi tekitam nga mangurug a maatadan kitam sangaw ta sagolyat nga magnayun. ²⁶ Am para iyak hapa la a awek mantu parigan ya magbilagen nga awan makkamu ta datangan na, te pake patunungan ku hud la ya kuman na agbilag ku. A awek hapa parigan ya magboksing ta bakkabakkan, ²⁷ te penaman ku ya barikin ta zigat, a iturayan ku ta mappya. Te am awek hapa isipat ya barikin ta itulduk ta kadwan a mabalin ta melogotak hapa ta pagaddetan ku.

10

Ya Tabarang Ni Pablu Gafu Ta Sinang Dyos Kiden

¹ Mappya ta nonotan muy hapa, kahkahulun, ya pakelogot na dadagkal tam kiden nga pinohet ni mina Moses ta lugar na Egipto ta palungu na araw. Te tekiden nagtugut a sa nasigongan kid ta kulam na Namaratu, a sa nakadakit kid hapa ta nepaggungay na bebayen. ² A gafu ta pagyan da ta addun na kulamen ikid na hahat na danumen nga naggungay a yen ya kuman na nepagzigut da

ta pangurug da te Moses. ³ A sangaw sa nangan kid hapa ta nanna en nga neatad na Namaratu tekid ta kalafukanen, ⁴ a sa uminum kid hapa ta danumen nga pinagarut na ta batu en. Ammi takwan na batu ye-yen, te pakaitan ta nehulun hapa i Hesus Kristu tekid ta awena en para la nagbalin ta tolay. ⁵ Ammi maski sa nesipat kid ta isin kid na bendisyon a pake assang la tekid ya pinagdulot na Namaratu ta bagu en lugar da, te nasesenut nasi ya kadwan kiden, a nekutukutet ya bari da ta kalafukanen.

⁶ A iyen kid mina ya nonotan tam, petta awetam mina karagatan ya dulay ta kuman na ikid. ⁷ A awemuy hapa makipagdayaw ta sinang dyos kiden ta kuman na ikid, te ya nebar ni mina Moses ta surat na en gafu tekid a

“Nekabalin da nangatang ta sinang dyos da en a nagtogkok kid, kapye da nangan ikid na uminum ta neatang da en, kapye da nagsasala ikid na nagalikkad ta dulay,”

kunna ta surat na en.

⁸ Awetam mantu makidallaw ta kuman na kadwan tekid, te pina-gang na kid na Namaratu, a nagpasi ya dwafulutallu ribu tekid ta takday la na araw. ⁹ A awetam hapa paruban ya Namaratu ta kuman na kadwan kiden, te addu ya nagpasi tekid ta dagat na ulag kiden nga dinob na Namaratu tekid. ¹⁰ A awetam hapa libakan ya Namaratu gafu ta zigat tam ta kuman na kadwan kiden, te pinapasi na kid na anghelen nga dinob na Namaratu.

¹¹ A ya ngamin kiden dumatang ta dadagkal tam kiden ta idi a nepalubus na Namaratu gafu

tekitam, te nepesurat na hapa ya netuldu na tekid, petta itta hapa ya pagnonotan tam, te tanagay na ya pakadatang tam ta pagaddetan na arawin yan, a abikan na ya pangpa-gang na Namaratu ta awan kiden makanonot. ¹² A am pahig muy ta awe-muy maayayyaw gafu ta malalaki ya pangurug muy a pake imugudan muy mina talo am melogot kam hapa. ¹³ Ammi maski am anu ya naparuba muy nga pakaayayawan ono pagzigātān a gagangay haman ta yen ya pinaruba na ngamin tolay. Ammi mekatalak hala ya Namaratu nga manguf-fun tekamuy, te awena ipalubus ta maparuba kam ta awemuyen maattaman, te maski am anu ya pakaparuban muy a daggan na Namaratu ya pakaattam muy, petta itta ya pagalikin muy ta pagliwatan.

¹⁴ A mappya mantu, kahkahulun, ta umadayu kam ta pangatangan da ta sinang dyos kiden. ¹⁵*A pake nonotan muy hapa ya ikayat ku uholugan tekamuy, te awek haman ibar ta kakurugan ya dyos da kiden nga atangan da, anna awek hapa ibar ta dumatang sangaw ya dulay tekamuy gafu ta pangan muy ta iatang da en, ¹⁶ ammi awek ikayat ta mesipat kam ta anitu, te am itta ya iatang da a ya anitu na sinang dyos kiden ya ātāngān da. ¹⁷ Gafu ta senonot kam a nonotan muy mina am kustu ya ibar ku tekamuy gafu ta inuman tamen ikid na kanan tamen ta kada paggagimung tam. ¹⁸ Te ya inuman tamen nga pakimallak tam a yen

---

* **10:15** Ya bida ta bersikulo 19, ikid na 20 ta kadwan kiden Bibliya a yen ya imunnan ta isin, petta matarus ya bida. A ya bida ta bersikulo 15 ta kadwan Bibliya a yen ya nagbalin ta bersikulo 17 ta isin.

ya pakesipatan tam ta daga ni Hesus Kristu. A ya panen hapa nga pagbabingayan tam kapye tam kanan a yen ya pakesipatan tam ta bari ni Hesus. **19** A gafu ta tatakday la ya panen nga kesipatan tam a yen hapa ya mangatad ta pagtatakday tam maski addu kitam. **20** Kumanen haman ta idi ta Hudyo kiden nga nangatang ta Namaratu, te am kada nangan kid ta neatang da tentu a nesipat kid hapa ta Namaratu. **21** A am makipaginum kam mantu ta panad AMDAMAN tam ta daga ni Afu Hesus a had kummuy para ange makipaginum ta kwa na anitu kiden? Kumanen hapa am makikkanan kam ta neatad ni Afu Hesus a had kummuy para makikkanan ta neatang da en ta anitu? **22** Ikayat muy hud ta mangahugu ya Dafu tam? A mabalin hud ta magamma muy ya pangpa-gang na tekamuy?

23 Ta kuman na uray muy a “**Awan ta mehangat tekitam**,” kummuy. A kakurugan hapa yana, ammi mappya ta nonotan tam ya mappya en. Te maski am mepalubus ya ngamin tekitam a itta hapa ya awanen manguffun tekitam, ikid na awanen manguffun ta ikattolay tam. **24** A mapmappya hud la ta nonotan tam ya kappyanan na ikattolay tam, te bakkan la ta kappyanan na bari tam. **25** A am ikayat muy gumatang ta igupan muy ta dapun, a mabalin hapa, ammi awemuy la pohutan am dana neatang da, **26** te kwa na Namaratu ya ngamin paglelehutin kontodu ngamin magyan ta utun na lutakin. **27** A am agagayan na kam na awan mangurug petta mangan kam ta bali na a e kam la mangan am ikayat muy, a awemuy hapa pohutan am itta ya

dana neatang da. ²⁸ Ammi am itta ya makanonot nga mangibar tekamuy ta “**Dana neatang da yan,**” kunna, a mappya mantu ta awemuy kanan, te petta awena sangaw pahig ta usut kam magliwat gafu ta pangan tuy. ²⁹ Bakkan mantu ta nonot tuy ya burungan ku am awa nonot na nangibaren tekamuy. Am iyak a awek la kanan, te am kanan ku ya pahig na en ta dulay a padulayan na mantu ya mappya teyak. ³⁰ A maski am pakimallak ku apolu ya neatang da en kapyek kanan a padulayan nak hala sangaw gafu ta pangan ken, ammi awek ikayat ta mapadulay ya mappya teyak. ³¹ Mappya mantu ta maski am anu ya tarabakun tam, ikid na kanan tam ikid na inuman tam a dana nonotan tam mina ya Namaratu, petta intu ya madayawan gafu ta ipalubus tam ta bari tam. ³² A awetam hapa pagurayan ya amu tam am ikazigman na nonot na ikattolay tam, kompormi am Hudyo, ono Hentil, ono kagitta tam kiden mangurug. ³³ Ya kuman na gagangay ku ta bari kin a maski am anu mina ya ipalubus ku ta barik a dana nonotan ku bit am anu ya mappya ta uray na kadwan kiden tolay, te bakkan la ta kappyanan ku ya nonotan ku am awa kappyanan na ngamin, talo am mekerutan kid hapa.

11

¹ A mappya mantu ta iyak ya parigan tuy, te parigan ku hapa i Afu Hesus.

Ya Gagangay Mina Na Babbay Ta Paggag-imungan

² A matalakak hapa tekamuy, kahkahulun, gafu ta kanayun nonotan muy ya netulduk tekamuy, ikid na idulot muy la ya patarabaku ni Hesus nga netulduk tekamuy. ³ Ammi mappya ta ipasikkal ku para tekamuy ya gagangay na kaurnos tam, te ya kasasaad ni Afu Hesus a intu ya ulu na lalaki en, a ya lalaki hapa ya ulu na babbay, a Namaratu ewan ya ulu ni Hesus. ⁴ A yen ta am makimallak ya lalaki ta paggagimungan ono am mangiuho hug ta ipakamu na Namaratu, a awena mina panyawān ya ulu na kapye na makimallak, te iamamat na haman ya ulu na en. ⁵ Ammi am babbayen ya makimallak ono mangiuho hug ta ipakamu na Namaratu a awena mina azin ya nepanyaw na ta ulu na, petta awena iamamat ya ulu na. Te am awena mapanyawān na babbay a megitta hala ta makikadallaw nga nausipan ya ngamin huk na. ⁶ A am awena ikayat panyawān ya ulu na a mappya mantu ta mausipan. Ammi dulay haman am mausipan ya babbay, te mangamamat haman, a yen ta panyawān na mina ya ulu na. ⁷ Ammi madi am matappanan ya ulu na lalaki gafu ta intu ya pakaitan ta kalalaki na Namaratu ewan, ammi ya babbay ya pakaitan ta kalalaki na lalaki en, ⁸ te bakkan ta babbayen ya nagafun na lalaki en am awa lalaki en ya nagafun na babbayen. ⁹ A bakkan ta lalaki en ya pinaratu na Namaratu ta kahulun na babbay, te ya babbay ya pinaratu na ta kahulun na lalaki. ¹⁰ A yen ta mapanyawān mina ya babbay, te yen ya pakaitan ta mepalubus makimallak ikid na mangiuho hug ta ipakamu na Namaratu, petta awena mina ballāwan na anghel

kiden. ¹¹ Ammi maski kunna ten magkauf-uffun hala ya lalaki ikid na babbay gafu ta azo nesipat kid te Afu Hesus, ¹² te ya napopolu en babbay a nagafu hala ta lalaki en, ammi ta ayanin a ya babbay ya pagafun na lalaki, a Namaratu hapa ya nagafun na ngamin.

¹³ Mappya ta ikamuy hapa ya mangnonot ta uhohug kin tekamuy, te mappya hud am maki-mallak ya babbay ta Namaratu am awena mapanyawān na ulu na en? ¹⁴ Intu mina pagnonotan muy ya gagangay na tolay kiden addet ta idi, te mammat haman ya lalaki am adanuk ya huk na kiden, ¹⁵ ammi am adanuk ya huk na babbay a yen ya lugar na pakadayawan na, te yen ya neatad na Namaratu nga magserbi ta tappan na ulu na.

¹⁶ A am itta ya magsoysoy ta netabarang kin a anu mabalin ku, te intu la ipasikkal ku ya dana gagangay tam, a yen haman ya dagdagan da ta kadwan kiden iglesya.

Ya Pangan Da Ta Panadamdamian Da Te Afu Hesus

¹⁷ A itta hapa ya takday gagangay muy nga awek dayawan, te am maggagimung kam a bakkan haman ta mappya ya tarabakun muy am awa dulay. ¹⁸ Te ya nadamag ku tekamuy a magkakattway kanan kan ta pangan muy, te itta ya mangan, a itta hapa ya awan makakan. A medyo kurugan ku hapa ya nadamag ken, ¹⁹ ammi mappya hapa am kunna ten petta malasin muy ya pake nangitug ta pangurug da. ²⁰ A gafu ta kunna ten ya gagangay muy a perdin muy mantu ya pakikkan muy ta netuldu ni Afu Hesus, te

bakkan haman te Afu Hesus ya nonotan muy ta pangan muy am awa pagbattug muy la. ²¹ Te ya kadwan kiden a dana unnanan da kanan ya balun da en, a awan na ta isipat da ta kadwan kiden. A gafu ta kumanen a mabisin hapa ya kadwan, ikid na mellaw ya kadwan. ²² Anu awemuy hud dana mangan ikid na uminum ta bali muy? Kuman na idadula muy ya iglesya na Namaratu, te amāmatan muy haman ya kahulun muy kiden nga napanglaw. Anu hud mina ya uhohugan ku tekamuy? Mappya hud ta dayawan ta kam? Awek dayawan ya tarabakun muy, te bakkan ta kunna ten ya netulduk tekamuy.

²³ Intu nesirak ku tekamuy ya kuman na netuldu ni Afu Hesus ta ituldu na kiden ta hiklam na nepangitalaba ni Hudas tentu. ²⁴ Te nagibbal i Hesus ta pan kapye na nepakimallak, kapye na ha ginadgadwa. A

“Ye-yan ya barik nga mapapasi sangaw gafu tekamuy. Kanan muy mantu, te panadamdaman muy teyak,” kunna.

²⁵ A ta nekabalin da nangan ta panen a inibbalan na hapa ya naginuman da en, a

“Ye-yan na inuman ya dagak nga mangipasikkal ta bagu en tulag na Namaratu tekamuy. Am kada uminum kam ta isin a nonotan dak,” kunna.

²⁶ A yen ta kada mangan kam ta isin na pan ikid na uminum kam ta isin na inuman a yen ya mangipasikkal ta pasi ni Afu Hesus addet ta pagtoli na sangaw tekitam.

²⁷ Ammi am itta sangaw ya mangan ikid na uminum ta panadamdaman tam te Afu Hesus ta

idaduma na ya ikattolay na kiden a sakā mekabat ta namapasi kiden ta bari ni Hesus ikid na mangiburud ta daga na en. ²⁸ Mappya mantu ta dana appiyan muy ya nonot muy petta awan ta idaduma muy, petta kustu sangaw ya pangan muy ikid na paginum muy. ²⁹ Te am itta ya mangan ikid na uminum ta awena paggagittan ya ngamin kiden mangurug a padatangan na ya pangpa-gang na Namaratu tentu. ³⁰ Yen haman ta nagkafuy ikid na nagtatākit ya kadwan kiden tekamuy, yaga nasi para ya kadwan. ³¹ Ammi am dana riknan tam mina ya nonot tam petta pakappyan tam a melilik kitam ta pangpa-gang na tekitam. ³² Ammi maski am pa-gangan na ya mangurug a awena ta ikatupag na am awa patunungan na la, petta awena ikabat ta pangpa-gang na ta awan kiden mangurug.

³³ A mappya mantu, kahkahulun, ta am magkakampat kam nga mangan ta panadamdamon tam te Afu Hesus a awan mina ta madugal, a maginsipsipat kam. ³⁴ Am itta ya madugal, a dana mangan mina ta bali na en petta awemuy sangaw pagbalinan ya pagkakampat muy ta pagliwatan muy, a pa-gangan na kam sangaw na Namaratu ewan. Itta para mina ya itulfuk ta isin kid na bida, ammi bidan ku sangaw tekamuy am makaange yak sin.

12

Ya Magdaduma Na Mabalinan Na Mangurug

¹ A ta ayanin a ipalawag ku ya magdaduma na pakapangwa na Kahalwa na Namaratu nga

iatac na tekamuy, te awek ikayat ta makilavun kam. ² Ammi dana nonotan muy, kahkahulun, ya gagangay muy ta idi ta awemuy para la pakkamu ta Namaratu, te netawag kam tentu gafu ta anitu kiden nga nangayayyaw tekamuy petta makimal-lak kam ta sinang dyos kiden. ³ A yen ta pake ipalawag ku yan tekamuy: am itta ya magbida nga napasinapān ta Kahalwa na Namaratu a awena mabalin ta padulayan na i Hesus. Ammi am ibosag na i Hesus ta intu ya Dafu tam a ya Kahalwa na Namaratu mantu ya nagafun na uholugan na.

⁴ A magdaduma hapa ya pakapangwa na mangurug kiden, ammi tatakday la ya pagafun da, te ya Kahalwa na Namaratu ya mangatad ta pakapangwa na tagtakday tekid. ⁵ Magdaduma hapa ya pagserbi da, ammi tatakday la ya Dafu da nga magpatarabaku tekid. ⁶ A magdaduma hapa ya tarabaku da, ammi Namaratu hala ya mangpasikan tekid ngamin. ⁷ Mapasinapān mantu ya tagtakday mangurug ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu petta itta ya makkwa na ta pagkap-pyanan na ngamin.

⁸ Te ya iatac na ta takday a ya pangipasikkal na ta uray na Namaratu.

A iatac na ta takday para ya pangipakamu na ta kakurugan.

⁹ A itta para ya pasinapān na Kahalwa na en ta pake masikan na pangikatalak na ta iatac na Namaratu tentu.

A itta para ya makapagmappyā ta magdaduma na takit gafu ta pangpasikan na Kahalwa en.

¹⁰ A itta para ya pasinapān na nga makapangwa ta kuman na pakapangwa na Namaratu.

A itta para ya pasinapān na nga mangiuohohug ta ipakamu na Namaratu ta maggagimung kiden.

A itta para ya pasinapān na petta malasin na ya nagafu na Namaratu ikid na anitu, ono am uray la na tolay.

A itta para ya pasinapān na petta makauhohug ta Namaratu ta magdaduma na agsitang.

A itta para ya pasinapān na petta ibar na ya ikayat na bidan na takdayen nga nagsitang ta magdaduma na agsitang.

¹¹ A maski am magdaduma ya makkwa na tagtakday mangurug a ya Kahalwa na Namaratu ya mangpasikan tekid ngamin, te isaned na ya ikayat na iatad ta tagtakday tekid.

Ya Gagangay Na Bari Ni Hesus Kristu

¹² A naatadan mantu ya tagtakday tekitam ta pakapangwa tam gafu ta ikitam ya lugar na bari ni Hesus Kristu ta lutakin. Te ya gagangay na bari na tolay a addu ya ramyenta na kiden, ammi maski addu kid a tatakday kid la na bari. A kumanen hapa ta bari ni Afu Hesus. ¹³ Te maski am anu ya katolay tam a sa nesipat kitam ta Kahalwa na Namaratu ta nepagzigut tamen, petta magbalin kitam ta kuman na tatakday la na bari. A kompormi am Hudyo kitam, ono bakkan kitam ta Hudyo, a kompormi am tagabu kitam ono awetam magtagabu, te sa napasinapān kitam ta Kahalwa na Namaratu petta tagtakday kitam ta pakapangwa na en.

¹⁴ Ya kasasaad mantu na bari tam a bakkan ta tatakday la ya ramyenta na, am awa addu ya ramyenta na kiden. ¹⁵ A am angarigan ta

madamdam mina ya takki, te “**Awek mekwenta ta bari te bakkarak haman ta kamat**,” am kunna, a killu haman ya razon na, te mappya ta itta hapa ya takki na bari. ¹⁶ A am madamdam hapa ya bangbang, te “**Awek haman mekwenta ta bari, te bakkarak haman ta mata**,” kunna, a killu ha yen, te mappya ta itta hapa ya bangbang na bari. ¹⁷ Te am angarigan ta sa pumassil mina ya ngamin kiden ramyenta na bari ta mata kiden petta dipuru mata kid a itta para mantu ya pakadangag na bari en? A am dipuru bangbang mina ya ngamin bari a itta para mantu ya pakalab na? ¹⁸ Ammi mappya, te Namaratu hapa la ya makkamu ta pagyanan na tagtakday ramyenta na bari petta mappya ta kuman na ikayat na en. ¹⁹ Te am angarigan ta tatakday la ya ramyenta a awena mantu mekwenta ta bari, te kamat am kamat, ono mata am mata. ²⁰ Ammi mappya te bakkan ta kunna ten, te addu haman ya ramyenta na, ammi tatakday la ya bari. ²¹ A dulay hapa am idadula na mata ya kamat. “**Oh, aweta ka masapul**,” awena mina kumin. A awena mina idadula na ulu ya takki, “**Aweta ka masapul**,” awena mina kumin. ²² Te ya ramyenta kiden nga ikwenta tam ta makafuy a yen kid ya pake mesasita. ²³ A ya ramyenta tam kiden nga ikwenta tam ta dupal a yen kid ya pake paispotan tam, a ya ramyenta tam kiden nga ikamat tam a tappanan tam kid. ²⁴ Ammi ya ramyenta tam kiden nga ispot a pagurayan tam kid. Ammi pinagdadagga na Namaratu ya ngamin kiden ramyenta na bari tam petta dakdakal ya pakesipatan na awanen ispot, ²⁵ pettam kumanen awan mina ta medadula ikid na awan mina ta

madugiman, am awa magintartaron ya ngamin kiden ramyenta na bari. ²⁶ Te am matakitan ya takday ramyenta tam a sa matakitan ya ngamin bari tam, a am madayawan ya takday ramyenta tam a matalak hapa ya ngamin bari tam.

²⁷ A yen mina ya pagnonotan muy, te ikitam ngamin nga mangurug a nagbalin kitam ta bari ni Hesus Kristu, a ya tagtakday tekitam ya kuman na takday ramyenta na bari na. ²⁸ A Namaratu hapa la ya makkamu ta pakesaadan na tagtakday tekitam, te intu apolu netun na ya turin kiden ni Afu Hesus, a mekaduwa ya mangiuhohug kiden ta ipakamu na Namaratu, a mekatallu ya mangituldu kiden. A sangaw netun na hapa ya makapangwa kiden ta kuman pakapangwa na Namaratu, ikid na makapagmappya ta magdaduma na takit, ikid na makkamu kiden manguffun, ikid na makkamu kiden mangibar ta mappya, ikid na makauhohug kiden ta magdaduma na agsitang. ²⁹ A bakkan mantu ta sa turin kid, anna bakkan ta sa ikid ya mangiuhohug ta ipakamu na Namaratu, anna bakkan ta sa ikid ya mangituldu, a bakkan ta sa ikid ya makapangwa ta kuman na pakapangwa na Namaratu. ³⁰ A bakkan ta sa ikid ya makapagmappya ta takit, anna bakkan ta sa ikid ya maguhohug ta magdaduma na agsitang, anna bakkan ta sa ikid ya makkamu mangibar ta ikayat na uhohugan na nagbida en ta magdaduma na agsitang. ³¹ A gafu ta magdaduma ya pakapangwa na Kahalwa na Namaratu nga iatad na tekamuy a mappya ta karagatan muy ya mangatad ta pagkappyanan na kagitta muy kiden mangurug. A mappya ta ipasikkal ku hapa

tekamuy ya pake malmalalaki para na tarabaku.

13

Ya Pangidduk Tam Ya Malmalalaki Na Tarabaku Tam

¹ A maski am amuk ya maguhohug ta ngamin kiden aguhohug na tolay ikid na anghel kiden, ammi am awek mangidduk a awan ta kappyanan na paguhohug ku, te masitangak la ta kuman kanitol na gasa ono lata. ² A maski am malalaki yak mangiuuhohug ta ipakamu na Namaratu, ikid na maawatan ku ya ngamin kiden uray na Namaratu nga nelemad na ta kadwan, ikid na masikan hapa ya pangikatalak ku ta Namaratu petta mahantud ya bagetay kiden, ammi am awek mangidduk a awan mantu ta kappyanan na kalalakik. ³ A maski am sa isaned ku ya ngamin itta teyak ta pobre kiden, ikid na isagapil ku mina ya ngamin barik petta itta sangaw ya iparayag ku, ammi am awek mangidduk a awan na sangaw ta sagolyat ku.

⁴ A ya gagangay hapa na mangidduk

A malogon magattam ikid na mangikallak.

A awena pumassil ikid na magparayag.

⁵ A awena pātā-nāngan ya bari na, ikid na awena paakbanan ya ikattolay na kiden.

A awena maginggum.

A awena malogon magporay, ikid na awena panpanan ya takit na nonot na.

⁶ A awena matalak ta dulay, te matalak hud la ta matunung.

⁷ A awena maglibak, ikid na awena padulayan ya tarabaku na kadwan, am awa ikatalak na ta mappya kid.

A ikatalak na ta mappya ya ngamin dumatang,
a attaman na ya ngamin kiden zigat.

⁸ A maski am anu ya kalalaki na amu tam a itta hala sangaw ya pagaddetan na, ammi awan sangaw ta pagaddetan na pangidduk tam. Te ya mangiuohohug ta ipakamu na Namaratu a awan sangaw ta iuhohug na. A ya makauhohug ta magdaduma na agsitang a magimmang sangaw. A kumanen hapa sangaw ta mangipakamu ta kakurugan, ⁹ te makafuy para la ya pakkamu tam, kumanen hapa ta pangiuohohug tam ta ipakamu na Namaratu. ¹⁰ Ammi am dumatang na sangaw i Hesus a ulin na sangaw ya pakkamu tam petta masikan, a yen sangaw ya pakkamu tam ta ngamin. ¹¹ Ta kuman na iyaken ta kaabbing ken a naguohohugak ta kuman na abbing, te ya pagnonot ku ikid na pagrazon ku ta idi a kuman na gagangay na abbing. Ammi teyaken dimmakal na a inawek na ya gagangay na abbing. ¹² A kumanen hapa tekitam ta ayanin, te kuman na mali-bag para la ya amu tam ikid na maita tam. Ammi sangaw am ittan i Hesus a pake amu tam ya ngamin ipaita na Namaratu tekitam, te makiatubang tekitam. Assang la ya amu tam ta ayanin, ammi maawatan tam sangaw ya ngamin ta kuman na pakkamu na Namaratu tekitam. ¹³ Sa magimmang mantu sangaw ya ngamin makkwa tam nga neatad na Kahaalwa na Namaratu tekitam, a intu la magnayun ya pangurug tam, ikid na pangikatalak tam, ikid na pangidduk tam ta ikattolay tam. A ya tallu kidin yan ya idulot tam mina, ammi intu dakdakal ya pangidduk tam.

14

Ya Metabarang Ta Makauhohug Ta Takwan Na Aguuhohug

¹ Mappya mantu ta ikakinan muy ya mangidduk, ammi mappya hapa am karagatan muy ya pakapangwa na Kahalwa na Namaratu, aglalo ta pasinapān na kam petta iuhohug muy ya ipakamu na tekamuy, petta mapasikan ya kadwan kiden mangurug. ² Ammi ya makauhohug ta magdaduma na agsitang a bakkan haman ta tolay ya kabida na am awa Namaratu ewan. A awena maawatan na tolay kiden ya ikayat na uhhugan, te ya kahalwa na en ya magbida, a melemad ta kadwan kiden. ³ Ammi ya mangiuhohug ta ipakamu na Namaratu a intu kabida na ya sakā tolay na kiden, petta dumakal ya amu da ikid na pangurug da ikid na talak da. ⁴ Ya makauhohug ta magdaduma na agsitang a bari na en hapa la ya uffunan na, ammi ya mangiuhohug ta ipakamu na Namaratu a uffunan na ya ngamin iglesya. ⁵ Ikayat ku ta sa makauhohug kam mina ta magdaduma na agsitang, ammi ikaykayat ku para ta iuhohug muy ya ipakamu na Namaratu, te dakdakal ya panguffun na ammi ta takwan na agsitang, malaksid am itta ya mangibar ta ikayat na uhhugan, petta mauffunan hapa ya ngamin kiden maggagimung.

⁶ A am angarigan, kahkahulun, ta eyak makigimung tekamuy, anna ka-ma yak la maguhohug ta takwan na agsitang a itta hud ya kappyanan na paguhohug ku tekamuy? Mapmappya ta itulduk ya uhhug na en tekamuy,

ono uhhugan ku mina ya ipakamu na Namaratu tekamuy, petta maawatan muy. ⁷ Intu mina nonotan muy ya gagangay na maggitara ono magpata-gung, te am magrarabak ya sitang na gitara en ono pata-gungen a meduma sangaw ya magkansyon ono magtalip. ⁸ A am tumakwan hapa ya sitang na amaryungen nga pagpakampat da ta suddalu kiden a amu da hud ta e kid na makigubat? ⁹ A kumanen hapa tekamuy, te am intu uhhugan muy ya awena maawatan na tolay a awan ta makkamu am anu ya ibar muy, a kuman na magbida kam ta paddaden. ¹⁰ Kakurugan ta itta ya addu na aguhohug ta paglelehutin nga maawatan na kadwan kiden tolay, ¹¹ ammi am awek maawatan ya aguhohug na maguhohugen teyak a **“Kuman na aguhohug na mamanuk,”** kunku, a kumanenak hapa tentu. ¹² A gafu ta pake ikayat muy ta mapasinapān kam ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu a mappya ta intu karagatan muy ya pakapangwa na en nga manguffun ikid na mangpasikan ta ngamin kiden maggagimung.

¹³⁻¹⁵ A am itta yak ta aggagimungan a hehiton nak na Kahalwa na Namaratu nga maguhohug ta takwan na agsitang a ya kahalwakin la ya maguhohug, te pakimallak na tentu, ammi awena haman maawatan na nonot ku am anu ya uhhugan ku. A gafu ta kumanen a makimallakak la tentu ta amu na kahalwakin, ammi makimallakak hapa sangaw ta amu na nonot ku, petta maawatan na kahulun ku kiden nga maggagimung. A kumanen hapa am magkansyonak, te am kansyonan ku ya amu na kahalwak a kansyonan ku hapa

sangaw ya amu na nonot ku. Yen ta am itta sangaw ya hehitan na Kahalwa na Namaratu nga makimallak ta takwan na agsitang nga bakkan ta agsitang na en hapa la a magadang hapa mina ta panguffun na Namaratu tentu petta meuohug na hapa ya inuhohug na en ta agsitang na en hapa la, petta sa maawatan na ngamin kiden maggagimung. ¹⁶ Te am itta ya maguohohug ta takwan na agsitang ta pangdayaw na ta Namaratu a awena haman amu na kadwan kiden am anu ya inuhohug na petta onan da hapa. ¹⁷ Te maski am mappya ya pangdayaw na a awan haman ta iatad na ta kadwan kiden. ¹⁸ Matalakak ta Namaratu ta kanayun maguohohugak hapa tentu ta magdaduma na agsitang, te maski mamengaddu yak de ammi tekamuy. ¹⁹ Ammi am itta yak ta maggagimung kiden a ikaykayat ku hud la ya magbida ta maski lilima la na uhohug nga maawatan na nonot ku kontodu nonot da ammi ta magbida yak ta mafuluribu na uhohug ta takwan na aguhohug.

²⁰ Mappya mantu, kahkahulun, ta awemuy magnonot ta kuman na agnonot na abbing. Te am intu la pakolangan muy ya pakauhohug muy ta magdaduma na agsitang a megitta kanan mantu ta abbing nga mafulotan matalak ta mammay na en. Mappya ta megitta kam ta abbing nga makilavun ta dulay, ammi am maggagimung kam nga mangdayaw ta Namaratu a mappya ta magnonot kam ta kuman na agnonot na dadagkal. ²¹ Nonotan muy mina ya nebar na Namaratu ta popolu kiden dadagkal nga nepesurat na te Isayesen, te ya uhohug na en tekid a

“Maningbangngag ye-yan kid na tolay te

aweda dangdangagan ya uhohug ku tekid.

A doban ku mantu sangaw ya makagubat tekid nga maguhohug ta takwan na aguhohug, talo am yen sangaw ya pagnonotan da.

Ammi maski kunna ten awedak sangaw dangdangagan,” kunna.

22 A ya ikayat na uhohugan na suraten am itta ya maguhohug ta magdaduma na agsitang nga awena maawatan na magdangag kiden a awena haman magserbi ta mangurug kiden am awa awan kiden mangurug, petta pagnonotan da ta pangpa-gang na Namaratu tekid. Ammi am itta ya mangiuuhohug ta ipakamu na Namaratu a bakkan ta awan kiden mangurug ya serbi na am awa mangurug kiden, petta pagnonotan da ta panguffun na Namaratu tekid. **23** A pake ipasikkal ku para am had kunna, te dipende ta uray na awan kiden mangurug nga umange nagpasyar tekamuy. Te am angarigan ta sa nagkakampat ya ngamin kiden mangurug ta lugar moy, anna sakā mehulun hapa ya kadwan nga awan mangurug, a am sa maguhohug kam ta magdaduma na agsitang a anu sangaw ya uray da? Ibar da hud ta Namaratu ya gafu na? Awan, te ibar da sangaw ta sa maguyung kanan. **24** Ammi am angarigan ta sa mangiuuhohug kam ta ipakamu na Namaratu ta agsitang muyen hapa la a maawatan na hapa na awanen mangurug, a manonot na sangaw ya liwat na ta awena mangurug, te napalattog na ya liwat na kiden gafu ta uhohugan moy, a magtalaw na hapa ta pangpa-gang na Namaratu tentu. **25** A

gafu ta naukadan ya ngamin nelemad na ta nonot na a magtakab hapa magdayaw ta Namaratu, a ibar na sangaw ta itta kad ya Namaratu tekamuy.

Ya Gagangay Mina Na Pagserbis Na Mangurug Kiden

²⁶ Anu mantu ya mappya, kahkahulun? Mappya ta am nagkakampat kanan ta paggagimungan muy a makiserbis ya tagtakday tekamuy ta kuman na amu na gafu ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu tekamuy. Ya makkamu magkansyon a iserbis na ya pagkansyon na. A ya makanonot ta ituldu na a isipat na hapa ya ituldu na. A ya makanonot ta bagu nepakamu na Namaratu tentu a bidan na hapa. A am itta ya hehiton na Kahalwa na Namaratu nga maguhohug ta takwan na agsitang a mabalin ta magsitang hapa basta itta hapa ya mangibar ta ikayat na uholugan, te mappya ta mauffunan ya ngamin kiden magdangag. ²⁷ A am itta mina ya maguhohug ta takwan na agsitang a mappya ta duduwa kid la ono taltallu kid la, a mappya hapa ta matubtubbat kid. A mappya hapa ta itta ya takday nga mangibida ta uholugan da. ²⁸ Ammi am awan ta makkamu mangibida ta uholugan da en a mappya ta aweda la magsitang ta agyan na paggagimungan, te maguhohug kid ta nonot da en hapa la ikid na Namaratu.

²⁹ A am itta mina ya mangiuholug ta ipakamu na Namaratu a mappya ta duduwa kid hapa ono taltallu kid, ammi mappya hapa ta pake dangagan na kadwan kiden petta marikna da am kustu ya ibar da. ³⁰ A am angarigan ta itta ya iparikna na

Namaratu ta takdayen nga imatuttud ta pagbida para la na takday a mappya ta magimmang na ya napolu en petta ipadangag na takdayen ya neparikna na Namaratu tentu. ³¹ Te mabalin ta sa mangiuhohug kam ngamin ta ipakamu na Namaratu, petta sa makaadal kam anna sa mapasikan kam. Ammi mappya ta matubtubbat kam, ³² te maski am Kahalwa na Namaratu ya magpauhohug tekamuy a gagangay ta iguwad muy mina ya bari muy, ³³ te awena ikayat na Namaratu ta maggagindan kam masitang, am awa maurnos kam mina ta kuman na gagangay da ta kadwan kiden iglesya, ³⁴⁻³⁵ (-) ³⁶* te bakkan haman ta ikamuy ya nagafun na uohohug na Namaratu, anna bakkan ta ikamuy la ya nagdulotan na.

³⁷ A am kakurugan ta itta tekamuy ya napasi-napān ta Kahalwa na Namaratu, ono makkamu mangiuhohug ta ipakamu na en a dana amu na mina ta intu la nesurat ku tekamuy ya uray na Namaratu. ³⁸ A am itta ya awan mangurug a awena mantu kurugan na Namaratu.

³⁹ A mappya mantu, kahkahulun, ta karagatan muy ya mangiuhohug ta ipakamu na Namaratu, anna awemuy ihangat ya maguhohug ta magdaduma na agsitang, ⁴⁰ ammi mappya ta pake pakappyan muy ya pagserbis muy petta masinukud ya ngamin tarabakun muy.

Ya Gagangay Mina Na Babbay Ta Paggag-imungan

---

* **14:36** Nealit ya bersikulo 34, 35 petta dumagdag ta bersikulo 40, te gagangay ta bersikulo 36 ya tulfu na bida en ta bersikulo 33.

(v 34) †*A kumanen hapa mappya ta awena magbida na babay kiden ta paggagimungan, te mehangat kid nga manabtabang petta timuluk kid mina ta lalaki kiden nga mangituldu, te yen hapa ya nebar na lintig na Namaratu. (v 35) A am itta mina ya pohutan da ta lalaki da kiden a pohutan da sangaw ta bali, te mamat am isimmu da ya magsitang ta paggagimungan.

15

Ya Pangipasikkal Na Ta Katolay Ni Hesus

¹ A ta ayanin, kahkahulun, a pidwan ku ha bidan tekamuy ya nepadangag ken tekamuy nga mappya nga kinurug muy ta addet ta ayanin.
² Te am idulot muy la idulot ya pangurug muy ta nepadangag ken tekamuy a mekerutan kam, ammi intu dulay am kampon la ya pangurug muyen.

³ A ya pake nepadangag ku tekamuy ta idi a yen hala ya netuldu teyak, te ya kuman na nebar ku tekamuy a nekaru ni Hesus Kristu ya liwat tam kiden ta pasi na en, petta magdulot ya uhohug na Namaratu nga nesurat ta palungu na araw. ⁴ A ta nekabalin na pasi ni Hesusen a netanam da hapa. Ammi ta mekatallu en na araw a natolay hala, petta magdulot ha ya kuman na nesurat na aglavun kiden. ⁵ A tentu en natolay a nakipaita

---

† **14:40** Ta kuman na uray na kadwan kiden nga makkamu ta nagafun na suratin yan a bakkan kan te Pablu ya nagsurat ta bersikulo 34, 35, am awa netulfu kan hala na takday nangiparig ta surat ni Pablu. A bakkan kan ta Pablu ya nagsurat ta duwa kidin bersikulo, te awena kan negitta ta nesurat na ta kapitulo 11 gafu ta paguhohug na babbay ta iglesya.

kan te Pedru, a kumanen hapa ta kadwan kiden turin na. ⁶ A sangaw ha ta mittan a nakipaita kan ta nasurok kiden ta limagatut na kabagis tam kiden nga nagkakampat, a addu kid para la abat ta ayanin, ammi nasin ya kadwan. ⁷ A sangaw ha ta mittan a nakipaita kan te Santiago, a kumanen kan ha ta ngamin kiden turin na, ⁸ a iyak hapa ya kapozyanan na nakipaitan na. Ammi iyak ya kuman na kadulayan, ⁹ te dana tinapangan ku ya imunnan kiden mangurug, a yen ta iyak ya pake kadulayan, a awek mina mekwenta ta turin na. ¹⁰ Ammi gafu ta allak na Namaratu teyak a pinagturin nak hapa ni Hesus. A mappya hapa te awena nelogot na allak na en teyak, te iyak ya masmasikan magbannag ammi ta kadwan kiden turin na. Ammi bakkan haman ta iyak ya namaspasikan ta barik am awa Namaratu ewan. ¹¹ Ammi awan bale am inya tekami ya masmasikan, te intu la mesasita ya ipadangag mi en nga pasi ni Hesus Kristu ikid na nepagtolay na en, a yen hapa ya kinurug muy.

¹² A gafu ta ipadangag mi ya nepagtolay ni Hesus a anu kawagan na mantu ta takwan ya bidan na kadwan kiden tekamuy, te bidan muy kan ta awena sangaw matolay na masi. ¹³ Ammi am kakurugan mina ta awena matolay na masi a awena mina natolay ni Hesusen. ¹⁴ A am kakurugan mina ta awena natolay ni Hesus a awan mantu ta kapkappyan na ipadangag mi, yaga awan hapa ta kapkappyan na pangurug muy. ¹⁵⁻¹⁶ A am kakurugan mina ya bidan muyen ta awena sangaw matolay na masi a awena mantu natolay ni Hesus, a nagbalin kamin hapa ta mat-

ulad na mangipadangag, te ipadangag mi ta tino-lay na Namaratu i Hesusen ammi awena haman tinolay. ¹⁷ A am kakurugan mina ta awena natolay a awan mantu ta kapkappyan na pasi na en ikid na pangurug muy tentu, te seliwat kam para la. ¹⁸ A maski ya kabagis tam kiden nga nagpasi a kakallak kid na mantu, ¹⁹ te am ikatalak tam ta matolay kitam gafu ta pangurug tam te Hesus, ammi awetam sangaw matolay ta pasi tam a ikitam mantu ya pake kakallak ammi ta ngamin tolay, te ilogot na kitam na kinurug tam.

²⁰ Ammi mappya te bakkan haman ta kunna ten, te kakurugan ta natolay hala i Hesus, a ya nepagtolay na en ya ikatalak tam ta matolay hapa sangaw ya ngamin kiden mangurug, te kuman na masmasidug kid para la ta tanam da kiden. ²¹⁻²² Te am gagangay ta sa masi kitam gafu ta nesipat kitam ta liwat ni Adan a sa matolay kitam hapa sangaw gafu ta nesipat kitam te Hesus Kristu, te am tolay ya nagafun na pasi tam a gagangay ta tolay hapa ya pagafun na pagtolay tam. ²³ Ammi mappya ta indagan tam ya araw tam, te i Hesus ya napolu en tinolay na Namaratu, a sangaw am magtoli a tolayan na hapa ya ngamin kiden nesipat tentu. ²⁴ A sangaw ta pagaddetan na arawin yan a ituluk ni Hesus ya ngamin kiden iturayan na ta dama na ewan Namaratu, petta intu ya makkamu ta ngamin. Ammi mappya ta dana abakan ni Hesus ya ngamin kiden katapil na nga magturay ikid na mangibbal ikid na makapangwa. ²⁵ Te mappya ta intu bit la ya makkamu ta ngamin addet ta pangabak na ta ngamin kiden

katapil na, ²⁶ a ya pasi en ya kapozyanan na abakan na, ²⁷ te ya uhohug na suraten a

“Nepaturay na Namaratu ya ngamin ta anak na en petta intu ya makkamu ta ngamin,” kunna.

Ammi iturayan na sangaw ya ngamin fwera la ta Namaratu, te intu haman ya nangipaturay ta ngamin tentu. ²⁸ A sangaw am nepaturay nan ya ngamin te Hesus a ipaturay hapa ni Hesus ya bari na en ta dama na en nga nangipaturay ta ngamin tentu, pettam kumanen a Namaratu hala sangaw ya makkamu ta ngamin a magserbi hapa sangaw ya ngamin tentu.

²⁹ A kumanen hapa am kakurugan mina ta awena sangaw matolay na masi ta kuman na uray muy a anu kawagan na mantu ta magzigut kam ha gafu ta nagpasi kiden nga awan nakazigut ta katolay da en? Te am aweda sangaw matolay a anu mantu ya kappyanan na pagzigut muy gafu tekid?

³⁰ A kumanen hapa tekami, te awemi mina is-agapil ya angat mi ta kinanghahaw am awemi ikatalak ta matolay kami hala sangaw. ³¹⁻³² Awek magtulad, kahkahulun, ta kanayun itta yak ta ngahab na avut gafu ta tarabakukin. A maski ta isin Efeso a pake nazigatanak gafu ta nakitapil kiden teyak ta kuman na maporay na atu. Ammi awan bale, te itta ya ikatalak ku te Afu Hesus ta sa mahahulun kitam sangaw ta atubang na ewan. Ammi am kakurugan mina ta awena sangaw matolay na masi a awek hud melogot gafu ta tarabakukin? A am kakurugan mina ta melogotak a mapmappya mantu ta parigan ku ya nonot na

magayayat la magboda ta kinanghahaw talo am tanagay kan na ya pasi na. “**Te am masi yak na a awan na sangaw ta pangamamuk,**” kunna.

³³ Ammi awemuy mina paayayyaw, kahkahulun, ta mangitawag kidina tekamuy, te am makilelet kam ta awan mangurug a parigan muy hapa sangaw ya gagangay da. ³⁴ Magnonot kanan mina ta mappya na nonot, petta awemuy sangaw magliwat, te ya kadwan kidina tekamuy a makilavun kid para la ta Namaratu, a yen mina ya ikamat muy.

Ya Gagangay Na Bari Na Matolayen

³⁵ Ammi mabalin ta itta ya mangpohut teyak gafu ta kasasaad na nagpasi kiden, te “Am kakurugan ta matolay hala sangaw ya masi a had kunna, a anu hud ya neduman na bari da,” kunna.

³⁶ Ammi kumanen ya saludsud na awan makanonot, te awena manonot ya gagangay na imula na ta lutakin, te ya imula na en a awena haman magtuhu am awena bit malabag. ³⁷ A maski am anu ya imula na, kompormi am ammay ono takwan na hukal a awena haman negitta ta tuhu na en sangaw, te sisibukal la na hukal ta nekamula na en, ³⁸ ammi takwan sangaw ya tuhu na en. Te dana netun na Namaratu ta hukal en ya mayan na tuhu na en, a kumanen hapa ta tagtakday hukal, te magdaduma hapa sangaw ya tuhu da. ³⁹ Kumanen hapa ta magindumohuma na sebilsag, te ya bilsag na tolay a bakkan ta kuman na bilsag na anwang, a takwan para ya bilsag na mamanuk kiden, a takwan para ya

bilsag na ikan kiden. ⁴⁰ A takwan para ya bari na bitwan kiden ta langitewan, te ya kalalaki na itta kiden ta langit a magduma ta kalalaki na itta kiden ta lutakin. ⁴¹ A ya kalalaki na bilagewan a magduma hapa ta kalalaki na hulanen, a takwan para ya kalalaki na bitwan kiden, a magdaduma para ya kalalaki na tagtakday bitwan.

⁴² A yen mina ya pagnonotan muy, te am matolay sangaw ya nagpasi kiden a magduma sangaw ya bari da. Te ya bari tam kidin nga metanam a malabag kid sangaw, ammi am tolayan na kid sangaw na Namaratu a aweda sangaw malabag, te magnayun kid la. ⁴³ Am metanam ya bari tam kidin a dakat kid na, te awan na ta angat da, ammi am matolay kid sangaw a malalaki kid, te masikan kid na. ⁴⁴ A ya bari tam kidin nga metanam a gagangay kid la bari, ammi am matolay kitam sangaw a maatadan kitam ta takwan na bari nga megitta ta Namaratu ewan. Te am makapadday ya Namaratu ta gagangay la na bari a makapadday hapa ta takwan na bari nga megitta tentu. ⁴⁵ A yen hapa ya uhohug na takdayen surat te

“Ya napolu en Adan, a natolay ta gagangay la na angat,” kunna,

Ammi te Hesusen a intu ya kuman na napozan nga Adan nga mangatad ta magnayun na angat.

⁴⁶ A yen ta imunnan ya gagangayen bari tam, a sangaw ta pangtolay na tekitam a maatadan kitam ta bari tam nga magnayun. ⁴⁷ A ya napolu en Adan a nagafu ta lutak, ammi ya takdayen na Adan a nagafu ta langit. ⁴⁸ A am anu ya katolay na taga lutaken a kumanen hapa ya katolay na ngamin kiden nagafu tentu. A am anu ya katolay

na taga langitewan a kumanen hapa ya katolay na ngamin kiden nesipat tentu. ⁴⁹ Gafu ta negitta ya bari tam ta taga lutaken a megitta kitam hapa sangaw ta bari na taga langitewan. ⁵⁰ Te ya gagangayen bari tam, kahkahulun, nga sebilsag ikid na sedaga a kakurugan ta aweda sangaw mesipat ta pangikerutan na Namaratu, te awena mabalin ta magnayun ya gagangayen nga malabag.

⁵¹ A dangagan muy mantu ya ibar kin tekamuy nga awena amu na tolay kiden ta idi, te awetam haman sa masi, te itta para la sangaw ya matolay ta datang ni Afu Hesus. Ammi maski kunna ten a sa mauli ya ngamin kiden mangurug nga matolay kontodu nasi. ⁵² Te am magsitang sangaw ya kapozyanan na amaryung a alistu kitam mauli ta kuman na kalistu na pagkimay na mata tam. A am nagsitang na sangaw ya amaryung na en a sa matolay ya ngamin kiden nagpasi nga mangurug, te maatadan kid sangaw ta bari da nga awan masi. A ikitam nga matolay para la a sa mauli kitam hapa nga megindan ta pagtolay na nagpasi kiden. ⁵³ Te ya bari tam kidin nga malabag a mappya ta matalin kid ta awan malabag, a ya gagangayen masi a matalin sangaw ta magnayun. ⁵⁴ A am dumatang na sangaw ya kumanin a yen sangaw ya pagdulot na uhohug na suraten te

“Awan na sangaw ta pasi, te nangabak na ya Namaratu ewan. ⁵⁵ Had para mantu ya pangabak na pasi? Awan na, te awan na ya dagat na pasi,” kunna.

⁵⁶ Te ya dagat na pasi tam a intu hala ya liwat tam kiden, a abakan na kitam na liwat tam gafu

ta lintig en nga mangpapa-gang tekitam. ⁵⁷ Ammi dakal ya talak tam ta Namaratu ewan, te inuffunan na kitam petta ikitam ya mangabak ta pasi tam gafu ta pangurug tam te Hesus Kristu nga dafu tam.

⁵⁸ A iyen kid mina ya nonotan tam, kahkahulun, petta awena matampa na pangikatalak tam ta Namaratu. A ikakinan tam la ya ngamin patarabaku ni Afu Hesus tekitam, te maski am anu ya tarabakun tam ta pangurug tam tentu a amu tam ta awena sangaw melogot na pagbannag tam.

16

Ya Ituldu Ni Pablu Ta Ilimut Na Maggagimung Kiden

¹ A ta ayanin a itta hapa ya ibar ku tekamuy gafu ta ilimut muy ta pobre kiden nga mangurug. Mappya ta parigan muy ya kuman na nebar ku ta mangurug kiden taga Galasya, ² te kada Liggu a maguknud mina ya tagtakday tekamuy ta lugar na ilimut na. Te am anu ya ikari muy ta meatad muy a yen ya uknudan muy, pettam kumanen a aweta kam sangaw sanedan ta ilimut muy am dumatangak tekamuy gafu ta dana nauknud muy na. ³ A sangaw am dumatangak a magpili kam ta ikayat muy idob nga mangitulud ta ilimut muy, a doban ku kid sangaw ta ili na Herusalem, te maski ihulun da hapa sangaw ya surat ku nga mangipakamu tekid. ⁴ A am mappya sangaw ta eyak hapa ta ili na Herusalem a maski mehulun kid hapa sangaw teyak.

⁵ Gagangay ta eyak hala magpasyar tekamuy, ammi magsibsibalak hapa ta kadwan kiden mangurug ta lugar na Masadonya, kapyek dumatang tekamuy. ⁶ A mabalin ta mabayagak hapa tekamuy maski addet ta kabalinan na agirid, talo am itta sangaw ya iuffun muy teyak am magdulotak sangaw ta kadwan kiden lugar nga imeyan ku. ⁷ Ammi awek bit la magsibal tekamuy ta ayanin, te awek ikayat ta mavitak la tekamuy, te ikayat ku ta mabayagak tekamuy am ipalubus ni Afu Hesus. ⁸ A magyanak mantu la bit ta isin ili na Efeso addet ta pyesta na Pentikostes, ⁹ te maski am addu ya makitapil teyak ta isin a addu hapa ya mayat magdangag ta itulduk tekid.

¹⁰ A am angarigan ta dumatang sangaw i Timotyo tekamuy a pagdulotan muy ta mappya, petta awena mamat mangituldu tekamuy, te kagittak hapa nga magtarabaku ta uhohug na Namaratu. ¹¹ A maski awena para la laklakay a awan mina ta mangidadula tentu. A am kanu sangaw ya pagtugut na tekamuy a uffunan muy hapa, petta awena sangaw matalantan nga dumatang teyak, te indagan mi na kabagis kidin ya datang na.

¹² A ya kabagis tamin Apolos a pake nepapilit ku ta mehulun mina ta kabagis tam kiden nga magtoli tekamuy, ammi awena kan matagop ta ayanin, a ange kan sangaw am matagop na.

¹³ A mappya hapa ta imugudan muy petta awena magkafuy na pangurug muy, te mappya hud la ta pasikanan muy petta maturad kam ta kuman na awan magtalaw, ¹⁴ ammi mappya hapa ta ipaita muy ya pangidduk muy ta ngamin tarabaku muy.

15-18 Matalakak hapa teg Isteban, ikid ni Portunatu, ikid ni Akayku, ta enda en pagpasyar teyak, te maski aweta kam maita a ikid ya kuman na tali muy nga manabtabang ta damdam ku tekamuy, a kumanen hapa ta damdam muy teyak. Dana amu muy, kahkahulun, ya pangurug nig Isteban, te ikid ya napopolu kiden nangurug ta agyan muy ewan addet ta Akaya, a pake malogon kid hapa nga manguffun ta kadwan kiden mangurug. A ikayat ku ta pake nonotan muy yen kid na tolay, a dangagan muy hapa ya ituldu da tekamuy, kumanen hapa ta kadwan kiden kagitta da nga magtarabaku ta uhohug na Namaratu.

19 A ya mangurug kiden ta kadwan kiden iglesya ta lugar na Asya a makikumusta kid hapa tekamuy. A ig Akila ikid ni Persila ikid na mangurug kiden nga maggimung ta bali da a makikumusta kid hapa tekamuy gafu ta makikahulun kitam ngamin te Afu Hesus. **20** A ya ngamin kiden kabagis ta isin Efeso a makikumusta kid hapa tekamuy, a mappya ta kanayun magkakummusta kam hapa ta kuman na magkakabagis nga magkaid-idduk.

21 A ya napozanen nga nesurat ta isin a ya kamakin hapa la ya nagsurat. **22** Ampade dumatang na mina ya dafu tamin Hesus, ammi am itta tekamuy ya awan mangidduk tentu a mappya ta megaged mina. **23** Ampade i Afu Hesus ya makkamu tekamuy ngamin. **24** Iddukan ta kam ngamin gafu ta pakikahulun tam te Hesus Kristu.

Uhohug na Namaratu gafu te Hesus Kristu New Testament in Agta, Central Cagayan

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Cagayan Agta (Agta, Central Cagayan)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Central Cagayan

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

160f023e-5fca-509f-ab59-e136848ce2f4